

Gemeente
Amsterdam

Enquête jaarwisseling 2022- 2023

Onderzoek & Statistiek

In opdracht van: Evenementenbureau; Directie Communicatie

Projectnummer: 230577

Nina Vos

Branco Bolsius

Willem Bosveld

Met medewerking van Rasha Zrek

Bezoekadres: Weesperstraat 113-117

Telefoon 020 251 10333

Postbus 658, 1000 AR Amsterdam

onderzoek.amsterdam.nl

nina.vos@amsterdam.nl

Amsterdam, maart 2023

Foto voorzijde: vuurwerkshow met drones vanaf de A'DAM Toren, Instagram
[@gemeenteamsterdam](https://www.instagram.com/gemeenteamsterdam) (2023)

Inhoud

Samenvatting en conclusie	5
Inleiding	8
1 Invulling van de jaarwisseling	11
1.1 Amsterdammers vierden jaarwisseling voornamelijk thuis met familie en vrienden	11
1.2 Bijna een kwart van de Amsterdammers kocht vuurwerk	12
1.3 Meeste Amsterdammers staken geen vuurwerk af tijdens de jaarwisseling	12
1.3.1 Mannen staken ruim drie keer zo vaak vuurwerk af dan vrouwen tijdens de jaarwisseling	13
1.3.2 Respondenten onder de 50 jaar staken het vaakst vuurwerk af	13
1.4 Het afsteken van vuurwerk gebeurt vooral op oudejaarsavond	14
1.5 Initiatief "Feelgood Vuurwerk" nog onbekend onder de meeste Amsterdammers	144
2 Het afsteekverbod in Amsterdam	166
2.1 Meeste Amsterdammers <i>niet</i> gehecht aan mogelijkheid tot afsteken van vuurwerk in Nederland	166
2.1.1 Mannen meer gehecht aan mogelijkheid afsteken vuurwerk dan vrouwen	166
2.1.2 Groep jonger dan 50 vaker gehecht aan mogelijkheid tot afsteken vuurwerk dan 50-plussers	177
2.2 Bijna iedereen bekend met lokaal afsteekverbod; ook zij die zelf vuurwerk afstaken	188
2.3 Meerderheid vindt lokaal afsteekverbod goed, maar ook hier meningen verdeeld	18
2.3.1 Voorstanders van afsteekverbod noemen vooral de gevaren van vuurwerk en het milieu	19
2.3.2 Tegenstanders van afsteekverbod geven aan dat siervuurwerk anders is dan knalvuurwerk en dat siervuurwerk een mooie traditie is	19
2.3.3 Weerstand tegen afsteekverbod het grootst onder mannen tot 50 jaar	20
2.4 Helft van Amsterdammers denkt niet dat afsteekverbod aantal incidenten vermindert	21
2.4.1 Ook voorstanders van afsteekverbod zien uitdagingen	222
2.4.2 Afsteekverbod vermindert het aantal incidenten omdat het toch een deel van de mensen zal aanspreken	222
2.4.3 Afsteekverbod vermindert het aantal incidenten niet omdat het niet gehandhaafd wordt en de regels niet eenduidig zijn	233
2.5 Respondenten onbeslist over of het afsteekverbod de jaarwisseling veiliger maakt	233
2.6 Meeste Amsterdammers vonden de jaarwisseling niet minder leuk vanwege het afsteekverbod	244
2.7 Respondenten steken geen vuurwerk af omdat het "niks voor hen is"	244
3 Nieuwjaarsvieringen	255

3.1 Grootste gedeelte Amsterdammers was op de hoogte van georganiseerde nieuwjaarsvieringen	255
3.2 Acht procent van Amsterdammers bracht bezoek aan georganiseerde nieuwjaarsvieringen	266
3.2.1 Drones en vuurwerk bij de ADAM Toren op 2 januari meest bezocht	266
3.2.2 Driekwart van bezoekers vond de georganiseerde nieuwjaarsviering (erg) leuk	277
3.2.3 Georganiseerde nieuwjaarsvieringen waren leuk omdat het bijzonder, goed georganiseerd en gezellig was	277
3.2.4 Georganiseerde nieuwjaarsvieringen waren stom omdat de shows te kort waren en de muziek niet goed te horen was	277
3.3 Helft van Amsterdammers vindt georganiseerde vieringen een goed alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk	28
3.4 Zestien procent zal waarschijnlijk volgend jaar een georganiseerde viering of vuurwerkshow bezoeken	28
3.5 Voorkeur voor spectaculaire vuurwerkshow die gratis is	29
3.5.1 Vooral interesse in vuurwerkshows	29
3.5.2 Centrale viering moet vooral gratis, spectaculair en goed bereikbaar zijn	29
3.6 Georganiseerde nieuwjaarsvieringen weinig invloed op beoordeling jaarwisseling Amsterdammers	300
Bijlage 1 Vragenlijst	322
Bijlage 2 Resultaten respondentgroep van buiten Amsterdam	38

Samenvatting en conclusie

In 2021 ging in de gemeente Amsterdam een afsteekverbod voor consumentenvuurwerk van kracht. Na twee jaarwisselingen waarbij als gevolg van de coronapandemie een landelijk verkoop- en afsteekverbod was ingevoerd, was de 2022-2023 jaarwisseling de eerste waarbij het Amsterdamse afsteekverbod lokaal van kracht was. Als alternatief voor het afsteken van vuurwerk heeft de gemeente verspreid over de stad nieuwjaarsvieringen georganiseerd en particuliere initiatieven gesteund. Een deel van de georganiseerde nieuwjaarsvieringen waren echter geannuleerd wegens weersomstandigheden. Tijdens Oud & Nieuw vond nog wel een lichtshow plaats op het museumplein en op 2 januari was er ook een drone en vuurwerkshow bij de A'dam toren.

Namens het Stedelijk Evenementenbureau heeft O&S onderzocht wat Amsterdammers van deze alternatieven vinden. Ook is hen gevraagd hoe zij de jaarwisseling zelf hebben gevierd, of het afsteken van vuurwerk daar onderdeel van uitmaakte en hoe zij aankijken tegen het lokale afsteekverbod. Hiervoor is enquêteonderzoek uitgevoerd binnen het bewonerspanel van O&S en via sociale media. In totaal namen 2.883 mensen deel, waaronder 777 jonger dan 35 jaar en waarvan 131 jonger dan 25 jaar. Ook bestond de respons voor een klein deel uit mensen die niet in Amsterdam wonen. Over de resultaten van deze 186 respondenten wordt in de bijlage visueel gerapporteerd.

Puntsgewijze samenvatting van de resultaten:

- De meeste respondenten vierden de jaarwisseling thuis of bij iemand thuis. Daarnaast werd de jaarwisseling meestal met vrienden en familie gevierd.
- Nagenoeg een kwart van alle respondenten heeft vuurwerk gekocht. Bijna alle respondenten die vuurwerk afstaken deden dit op oudejaarsavond. Daarnaast deed een op de tien dit (ook) op oudejaarsdag.
- De meerderheid van de respondenten heeft zich aan het vuurwerkverbod gehouden (81%). Deze groep stak geen vuurwerk of alleen fopvuurwerk af. Mannen staken gemiddeld drie op de tien keer vuurwerk af, meer dan drie keer zo vaak als vrouwen. Respondenten onder de 50 jaar staken vaker vuurwerk dan oudere respondenten.
- Een grote meerderheid (91%) was voorafgaand aan de 2022-2023 jaarwisseling bekend met het lokale afsteekverbod. Bekendheid met de regel is het grootst onder 65-plussers en het laagst onder de groep 25- tot 35-jarigen. Ook zij die vuurwerk afstaken tijdens de jaarwisseling waren veelal op de hoogte van het verbod en deden dit dus bewust tegen de regel in.
- De meerderheid van respondenten hecht geen waarde aan de mogelijkheid om in Nederland vuurwerk af te steken rondom de jaarwisseling. Toch is ook een aanzienlijk deel hier wel aan gehecht. Hetzelfde patroon zien we terug in meningen over het afsteekverbod: de meesten vinden dit een heel goed idee, maar een aanzienlijk deel vindt het heel slecht. Deze groep bestaat vooral uit mannen en respondenten jonger dan 50 jaar. Voorstanders van afsteekverbod noemen vooral dat het afsteken van vuurwerk veel gevaren met zich meebrengt en dat het slecht is voor het milieu. Tegenstanders

geven aan dat de ongelukken niet het gevolg zijn van siervuurwerk, maar van illegaal knalvuurwerk en dat het een mooie traditie is.

- De meeste respondenten vinden dat het afsteekverbod de 2022-2023 jaarwisseling niet onveiliger, maar ook niet veiliger maakte. Iets minder dan een kwart heeft de jaarwisseling als veiliger ervaren. Ook denkt de grootste groep respondenten dat het lokale afsteekverbod op consumentenvuurwerk het aantal incidenten rond de jaarwisseling niet vermindert. Ook onder voorstanders van het afsteekverbod betwijfelt een aanzienlijke groep het effect ervan. Mensen die denken dat het verbod het aantal incidenten vermindert, denken dit omdat het voor een deel van de mensen toch een drempel zal vormen om vuurwerk af te steken. Het aantal incidenten zal volgens hen niet sterk verminderen maar wel helpen. Zij die denken dat het verbod *niet* tot een vermindering van incidenten leidt, beargumenteren vooral dat het niet zal helpen zonder handhaving, duidelijke regels en een landelijk verbod.
- Wel vinden de meeste respondenten dat de jaarwisseling met afsteekverbod (minstens) even leuk was als eerdere jaarwisselingen zonder afsteekverbod. Een kwart is het hier niet mee eens.
- Het belangrijkste motief voor Amsterdammers om *geen* vuurwerk af te steken is dat het niks voor hen is. Dit suggereert dat de meeste mensen die geen vuurwerk afstaken tijdens de afgelopen jaarwisseling, dit voor het afsteekverbod ook al niet deden. Voor een kwart van de mensen die geen vuurwerk afstaken was het verbod wel een reden. Verder deed vier procent het niet omdat zij de georganiseerde nieuwjaarsvieringen voldoende vonden.
- De meerderheid van de respondenten was op de hoogte van de georganiseerde nieuwjaarsvieringen (74%). Het vaakst zijn zij dit te weten gekomen via sociale media (74%) en de krant (31%).
- Minder dan één op de tien respondenten heeft een georganiseerde nieuwjaarsviering bezocht. De vaakst bezochte viering was de drones en vuurwerkshow bij de ADAM Toren (61%). Ook ging één op de drie respondenten die naar een georganiseerde viering zijn gegaan naar de lichtshow op het museumplein. Driekwart van de respondent die een georganiseerde viering bezocht hebben vonden dit (erg) leuk. Deze personen omschrijven dit als mooi, gezellig, bijzonder en vernieuwend, goed georganiseerd en veilig. Daarnaast beviel het uitgestelde moment waarop de viering plaatsvond. Ook vond 12% het (erg) stom en als reden gaven zij dat de shows te kort waren en de muziek en zichtbaarheid tegenviel.
- De helft van de Amsterdammers vinden georganiseerder nieuwjaarsvieringen een goed alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk.
- Zes op de tien respondenten geeft aan volgend jaar (zeer) waarschijnlijk geen georganiseerde viering te gaan bezoeken. 16% geeft aan volgend jaar (zeer) waarschijnlijk wel naar een viering te gaan rondom de jaarwisseling.
- Voor een deel van respondenten lijken vuurwerkshows (41%), een viering met een lichtshow (36%) en een show met drones leuk om te bezoeken (36%). De vaakst genoemde voorwaarden om naar een georganiseerde viering te gaan zijn dat het gratis en spectaculair moet zijn (64% en 55%). Daarnaast wordt bereikbaarheid, zowel lopend, fietsend of met het ov, vaak aangeduid als voorwaarde.
- Vier op de tien respondenten weet niet of ze jaarwisseling leuker of veiliger vonden door de georganiseerde vieringen. Ook geeft een kwart aan dat ze de jaarwisseling hierdoor

even leuk en veilig vonden. Twee op de tien respondenten geeft aan dat ze viering veiliger vonden.

Inleiding

Begin 2021 heeft de gemeenteraad een afsteekverbod voor consumentenvuurwerk vast laten leggen in de Algemene Plaatselijke Verordening. Directe aanleiding daarvoor waren de ernstige incidenten bij de jaarwisseling in 2019-2020 en de al jaren aanwezige onveiligheidsgevoelens, overlast en hinder die veel Amsterdammers ervaren. De gezondheidsschade die consumentenvuurwerk steeds weer veroorzaakte is een belangrijk onderdeel geweest van die afweging. Uit onderzoek van O&S uit 2019 is gebleken dat een grote meerderheid van de Amsterdammers (80%) het belangrijk vindt dat vuurwerkoverlast tijdens de jaarwisseling wordt teruggedrongen. Na twee jaarwisselingen waarbij als gevolg van de coronapandemie een landelijk verkoop- en afsteekverbod was ingevoerd, was de 2022-2023 jaarwisseling de eerste waarbij het Amsterdamse afsteekverbod lokaal van kracht was. Gezien de uitdagingen rondom het handhaven van dit afsteekverbod, heeft het stadsbestuur besloten dat er meer nodig is om Amsterdammers te bewegen om geen vuurwerk meer af te steken. Minstens zo belangrijk is het aanbieden van alternatieven. De gemeente organiseerde daarom op meerdere plekken, verspreid over de stad nieuwjaarsvieringen.¹ Deze bestonden uit een centrale viering op het Museumplein en georganiseerde vuurwerkshows en er werden particuliere initiatieven ondersteund, die op een alternatieve manier een nieuwjaarsviering vormgeven. Een deel van de georganiseerde jaarwisselingvieringen werd geannuleerd wegens weersomstandigheden.

Doel en opzet

Aan O&S is gevraagd om te onderzoeken wat Amsterdammers van deze initiatieven weten, hoe ze ernaar kijken en of ze het goede alternatieven vinden voor het zelf afsteken van vuurwerk. O&S heeft daarvoor in samenwerking met het Evenementenbureau een vragenlijst opgesteld en verspreid in januari 2023. De vragenlijst is te vinden in bijlage 1. Er zijn twee methoden ingezet om uitspraken over Amsterdammers te kunnen doen. Ten eerste is de vragenlijst uitgezet onder 1.500 leden van het Amsterdamse bewonerspanel. Daarnaast is een campagne uitgezet op Instagram en Facebook om aanvullende respons te werven, met name onder mensen jonger dan 35 jaar.

Respons

Methoden

De gekozen methoden resulteerde in een uiteindelijke respons van 2.883 deelnemers. Een overzicht van de totale respons, evenals een uitsplitsing naar methode, is weergegeven in tabel 1. Het veldwerk via sociale media bracht twee derde van de totale respons op. Werving binnen het bewonerspanel bracht 981 ingevulde enquêtes op, een responspercentage van 65%.

---

¹ Vanwege weersomstandigheden vonden een aantal van de georganiseerde vieringen niet, in aangepaste vorm of op een later tijdstip plaats. Hoewel de enquête op deze wijzigingen is afgesteld, dient hiermee rekening gehouden te worden bij de interpretatie van de evaluatie van de vieringen.

Tabel 1 Respons naar methode, januari 2023

	aantal	%
sociale media	1.902	66
panel	981	34
totaal	2.883	100

Woonplaats

Tabel 2 laat zien dat een deel van de respondenten niet in Amsterdam woont. In de rapportage van de enquête-resultaten worden deze respondenten buiten beschouwing gelaten en wordt alleen gerapporteerd over de groep respondenten die aangeven in Amsterdam te wonen (n = 2.629). In bijlage 2 worden de resultaten vanuit de 186 respondenten van buitenaf weergegeven.

Tabel 2 Aandeel respondenten wat aangeeft binnen of buiten Amsterdam te wonen, januari 2023

	aantal	%
binnen Amsterdam	2.629	91
buiten Amsterdam	186	7
onbekend	68	2
totaal	2.883	100

Stadsdeel

In een uitsplitsing van de respons naar stadsdeel valt op dat met name de respons vanuit stadsgebied Weesp relatief laag uitvalt (tabel 3). Dit is begrijpelijk, aangezien dit gebied pas kort deel uitmaakt van de gemeente Amsterdam. Ook de respons vanuit stadsdeel Zuidoost is relatief klein. Wel is de respons vanuit alle gebieden zodanig dat voor alle resultaten, mits relevant, een uitsplitsing naar stadsdeel beschreven kan worden. Toch dient bij de interpretatie van de resultaten rekening gehouden te worden met deze verdeling.

Tabel 3 Respons naar stadsdeel, januari 2023

	aantal	%
Zuid	399	15
Centrum	388	15
Noord	375	14
Oost	361	14
Nieuw-West	332	13
West	297	11
Zuidoost	165	6
Weesp	155	6
onbekend	157	6
totaal	2.629	100

Leeftijd en geslacht

In tabel 4 is de respons opgedeeld in leeftijdscategorieën. In tegenstelling tot regulier enquêteonderzoek, is het aandeel 65-plussers in de respons relatief klein, ten gevolge van de inzet van sociale media voor werving. Op basis van de aanname dat het vuurwerkverbod met

name gericht is op jongere doelgroepen, heeft dit geen verstoring effect op de resultaten. Desalniettemin dient bij de interpretatie van de resultaten rekening gehouden te worden met deze verdeling. Tot slot toont tabel 5 een representatieve verdeling naar geslacht.

Tabel 4 Respons naar leeftijd, januari 2023

	aantal	%
tot 25 jaar	120	5
25 tot 35 jaar	585	22
35 tot 55 jaar	824	31
55 tot 65 jaar	586	22
65 jaar en ouder	445	17
onbekend	69	3
totaal	2.629	100

Tabel 5 Respons naar geslacht, januari 2023

	aantal	%
man	1.252	48
vrouw	1.302	50
anders	11	0
onbekend	64	2
totaal	2.629	100

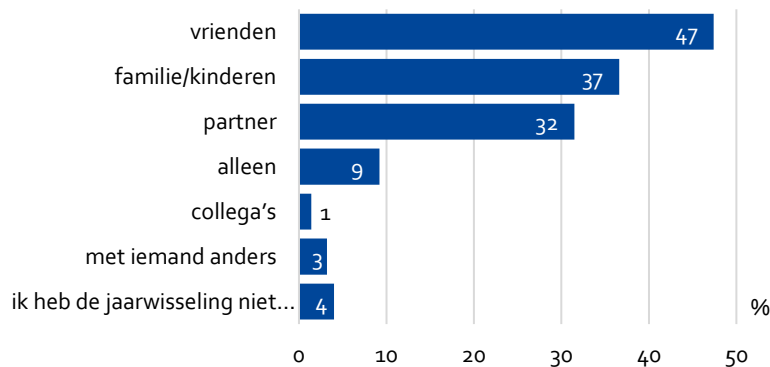
1 Invulling van de jaarwisseling

In het eerste hoofdstuk wordt toegelicht hoe de respondenten de 2022-2023 jaarwisseling hebben gevierd. Hierbij komt onder meer aan bod hoeveel van hen vuurwerk kochten en in hoeverre men zich aan het lokale afsteekverbod gehouden heeft. Verschillen tussen groepen respondenten worden uitgelicht.

1.1 Amsterdammers vierden jaarwisseling voornamelijk thuis met familie en vrienden

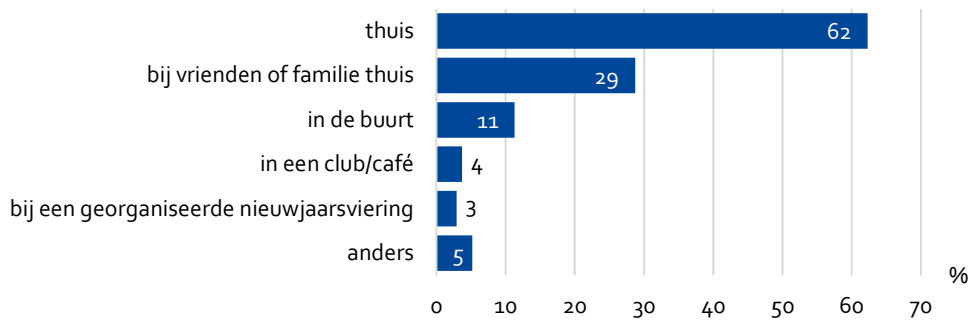
Aan de respondenten is gevraagd met wie en waar zij de jaarwisseling gevierd hebben. De meeste respondenten vierden de jaarwisseling samen met vrienden, familie en/of hun partner (figuur 1.1). Een klein gedeelte van de respondenten vierde de jaarwisseling alleen of helemaal niet.

Figuur 1.1 Met wie heb je de jaarwisseling gevierd? Meerdere antwoorden mogelijk. Januari 2023 (n = 2.623, procenten)

Meer dan de helft van de respondenten die de jaarwisseling vierde, deden dit thuis (figuur 1.2). Ook werd de nieuwjaarswisseling door drie op de tien respondenten bij vrienden of familie thuis gevierd. Twaalf procent heeft het (ook) in de buurt gevierd. Drie procent was tijdens de jaarwisseling bij een georganiseerde nieuwjaarsviering aanwezig.

Figuur 1.2 Waar heb je de jaarwisseling gevierd? Januari 2023 (n = 2.523, procenten)

1.2 Bijna een kwart van de Amsterdammers kocht vuurwerk

23%

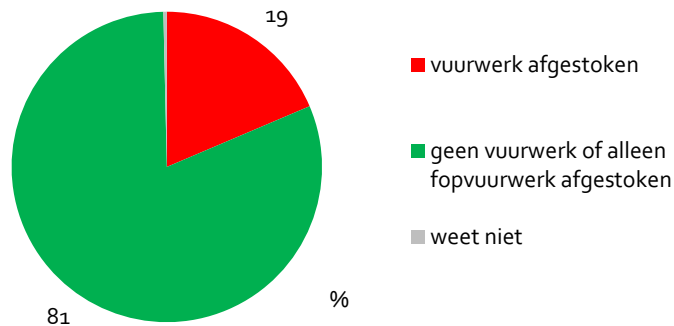
Uit de enquête blijkt dat bijna een kwart van de respondenten die de jaarwisseling vierden hier vuurwerk voor heeft gekocht. Respondenten vanaf 35 tot 50 jaar hebben het vaakst vuurwerk gekocht (35%). Tevens gold dit voor een kwart van de respondenten tot 35 jaar. Respondenten van 65 jaar en ouder kochten zelden vuurwerk (3%).

1.3 Meeste Amsterdammers staken geen vuurwerk af tijdens de jaarwisseling

In de enquête is aan de respondenten gevraagd of zij tijdens de jaarwisseling zelf vuurwerk hebben afgestoken. Het grootste gedeelte heeft zich aan het vuurwerkverbod gehouden: vier op de vijf heeft geen vuurwerk of alleen fopvuurwerk, zoals sterretjes en knalerwtten, afgestoken (zie figuur 1.3). Iets minder dan een op de vijf respondenten heeft zich niet aan het lokale vuurwerkverbod gehouden.

Hiermee is het aandeel Amsterdammers wat vuurwerk kocht groter dan het aandeel dat ondanks het verbod vuurwerk afstak. Verklaring hiervoor is dat het vuurwerk wat door deze groep gekocht werd aannemelijk voor een deel fopvuurwerk was. Het afsteken hiervan ging niet tegen het verbod in. Een andere verklaring is dat sommigen het gekochte vuurwerk niet zelf afstaken, omdat zij er bijvoorbeeld toch vanaf zagen of het voor anderen kochten om af te steken.

Figuur 1.3 Het aandeel dat zich aan het vuurwerkverbod heeft gehouden Januari 2023 (n = 2.523, procenten)

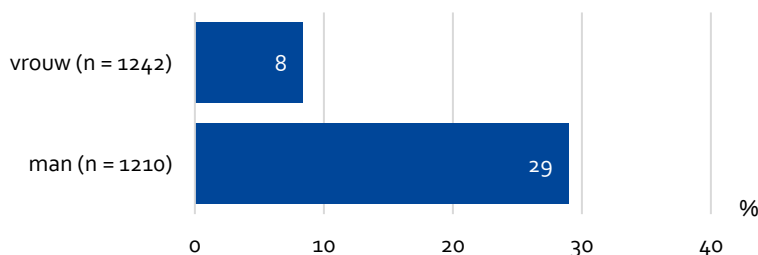

De respondenten die zich niet aan het vuurwerkverbod hebben gehouden staken voornamelijk vuurwerk af dat legaal (in Nederland) gekocht is. Twee procent van alle respondenten geeft aan vuurwerk te hebben afgestoken wat buiten Nederland gekocht is. Verder heeft slechts een klein deel (15%) van degenen die zich niet aan het verbod hielden ook fopvuurwerk afgestoken. Zij kozen er dus vooral voor om, tegen het verbod in, groter vuurwerk af te steken.

1.3.1 Mannen staken ruim drie keer zo vaak vuurwerk af dan vrouwen tijdens de jaarwisseling

Een uitsplitsing naar achtergrondkenmerken laat zien dat mannen vaker vuurwerk afstaken dan vrouwen tijdens de jaarwisseling. Bijna drie op de tien mannen heeft vuurwerk afgestoken (zie figuur 1.4). Dit geldt voor nog geen tiende van de vrouwen die mee hebben gedaan aan de enquête.

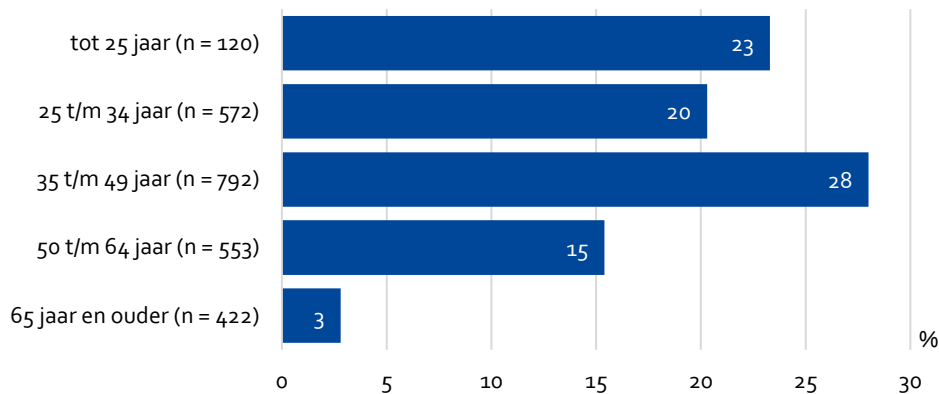
Figuur 1.4 Heb je tijdens de afgelopen jaarwisseling zelf vuurwerk afgestoken? Naar geslacht. Januari 2023 (n = 2.523, procenten)

1.3.2 Respondenten onder de 50 jaar staken het vaakst vuurwerk af

Ook zijn er verschillen in leeftijd met betrekking tot het afsteken van vuurwerk. Respondenten onder de 50 jaar gaven aan tijdens de jaarwisseling vaker vuurwerk te hebben afgestoken dan 50-plussers (figuur 1.5). De groep van 35 tot 50 jaar gaf dit het vaakst aan. Voor respondenten boven de 65 ging dit om slechts drie procent.

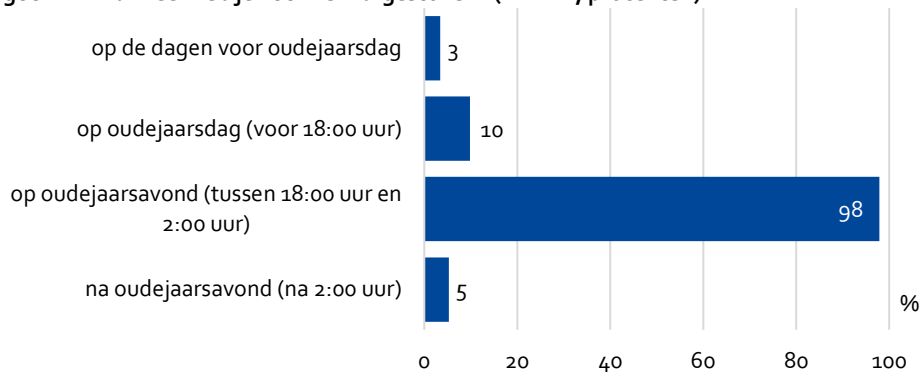
Figuur 1.5 Heb je tijdens de afgelopen jaarwisseling zelf vuurwerk afgestoken? Naar leeftijd. Januari 2023 (n = 2.523, procenten)

1.4 Het afsteken van vuurwerk gebeurt vooral op oudejaarsavond

Aan de respondenten die vuurwerk hebben afgestoken is gevraagd wanneer zij dit hebben gedaan. Bijna alle respondenten gaven aan dit op oudejaarsavond te hebben gedaan (figuur 1.7). Iets meer dan een tiende heeft (ook) op oudejaarsdag vuurwerk afgestoken. Tevens heeft vijf procent (ook) na oudejaarsavond nog vuurwerk afgestoken en vier procent deed dit op de dagen ervoor.

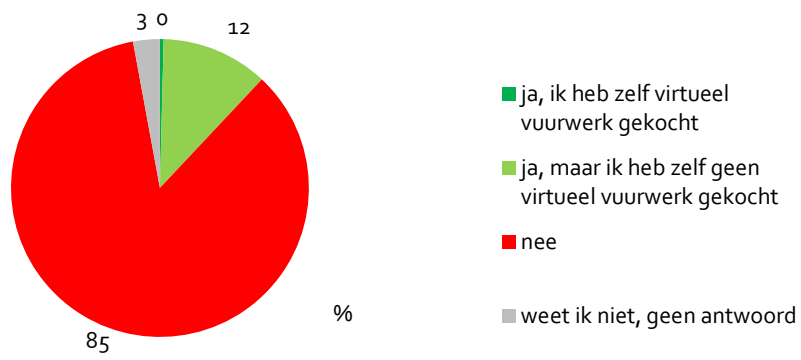
Figuur 1.7 Wanneer heb je vuurwerk afgestoken? (n = 471, procenten)

1.5 Initiatief "Feelgood Vuurwerk" nog onbekend onder de meeste Amsterdammers

In de enquête is de vraag gesteld of de respondenten afwisten van het initiatief "Feelgood Vuurwerk". Dit is een initiatief van de stichting Wereldverbeteraars dat door de gemeente Amsterdam gesteund is. In ruil voor een donatie voor daklozen kregen mensen de mogelijkheid om virtueel vuurwerk (Feelgood Vuurwerk) te bekijken op een smartphone, aan de hand van augmented reality. Veruit het grootste gedeelte van de respondenten was niet op de hoogte van dit initiatief (figuur 1.8). In totaal wist twaalf procent hier wel van af, maar heeft vrijwel niemand zelf virtueel vuurwerk gekocht.

Figuur 1.8 Wist jij van dit initiatief? Januari 2023 (n = 2.629, procenten)

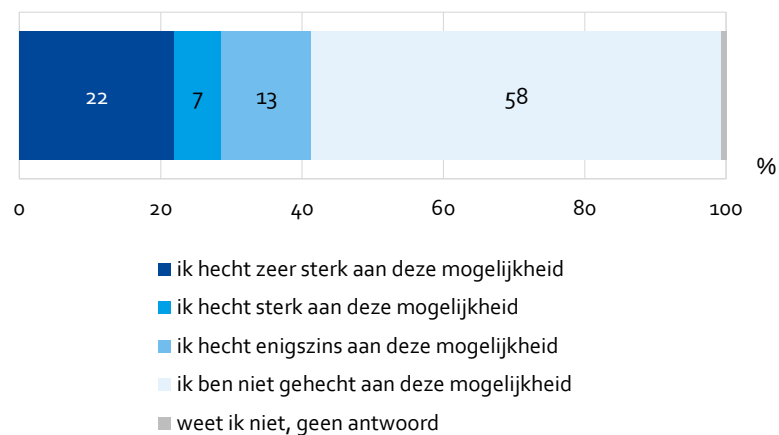
2 Het afsteekverbod in Amsterdam

In 2021 ging in de gemeente Amsterdam een lokaal afsteekverbod voor consumentenvuurwerk van kracht. Wel bleef het toegestaan om consumentenvuurwerk te (ver)kopen. In Nederland gelden andere regels en is het afsteken van consumentenvuurwerk wel toegestaan. Dit hoofdstuk gaat in op het perspectief van Amsterdammers op het lokale afsteekverbod in hun gemeente.

2.1 Meeste Amsterdammers *niet* gehecht aan mogelijkheid tot afsteken van vuurwerk in Nederland

In de enquête is Amsterdammers gevraagd in hoeverre zij gehecht zijn aan de mogelijkheid om in Nederland vuurwerk af te kunnen steken tijdens de jaarwisseling. Nagenoeg drie op de vijf geeft aan hier niet gehecht aan te zijn (figuur 2.1). Toch is ook 42% hier enigszins of sterker aan gehecht, waarvan de meesten zeer sterk.

Figuur 2.1 In welke mate hecht je aan de mogelijkheid om in Nederland vuurwerk af te kunnen steken rond de jaarwisseling? Januari 2023 (n = 2.629, procenten)

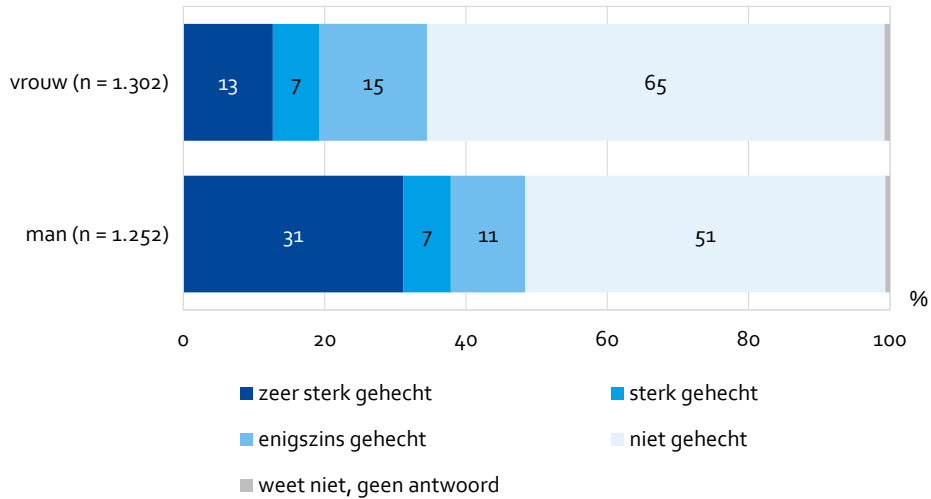

2.1.1 Mannen meer gehecht aan mogelijkheid afsteken vuurwerk dan vrouwen

Een uitsplitsing naar achtergrondkenmerken laat zien dat mannen een stuk vaker zeer sterk gehecht zijn aan de mogelijkheid om in Nederland vuurwerk af te steken dan vrouwen (figuur 2.2.1). Twee op de drie vrouwen in de enquête hecht hier geen waarde aan, tegenover de helft van mannen.

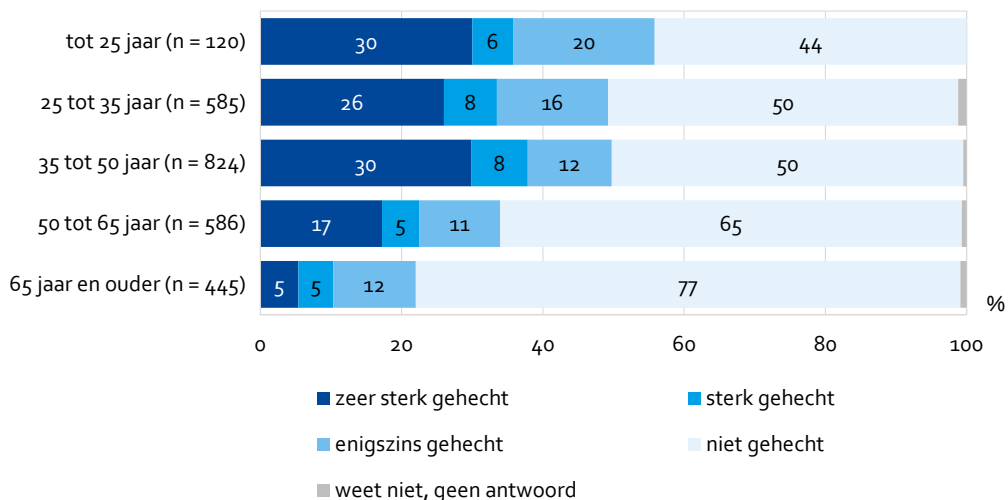
Figuur 2.2.1 In welke mate hecht je aan de mogelijkheid om in Nederland vuurwerk af te kunnen steken rond de jaarwisseling? Naar geslacht. Januari 2023 (procenten)

2.1.2 Groep jonger dan 50 vaker gehecht aan mogelijkheid tot afsteken vuurwerk dan 50-plussers

Ook zien we verschillen naar leeftijd in de mate waarin men hecht aan de mogelijkheid om rond de jaarwisseling vuurwerk af te steken. Figuur 2.2.2 geeft het overzicht weer. Hierin is te zien dat de mate waarin men hecht aan de mogelijkheid om vuurwerk af te steken afneemt met leeftijd. De groep respondenten van 65 jaar en ouder is hier veruit het minst vaak aan gehecht.

Figuur 2.2.2 In welke mate hecht je aan de mogelijkheid om in Nederland vuurwerk af te kunnen steken rond de jaarwisseling? Naar leeftijd. Januari 2023 (procenten)

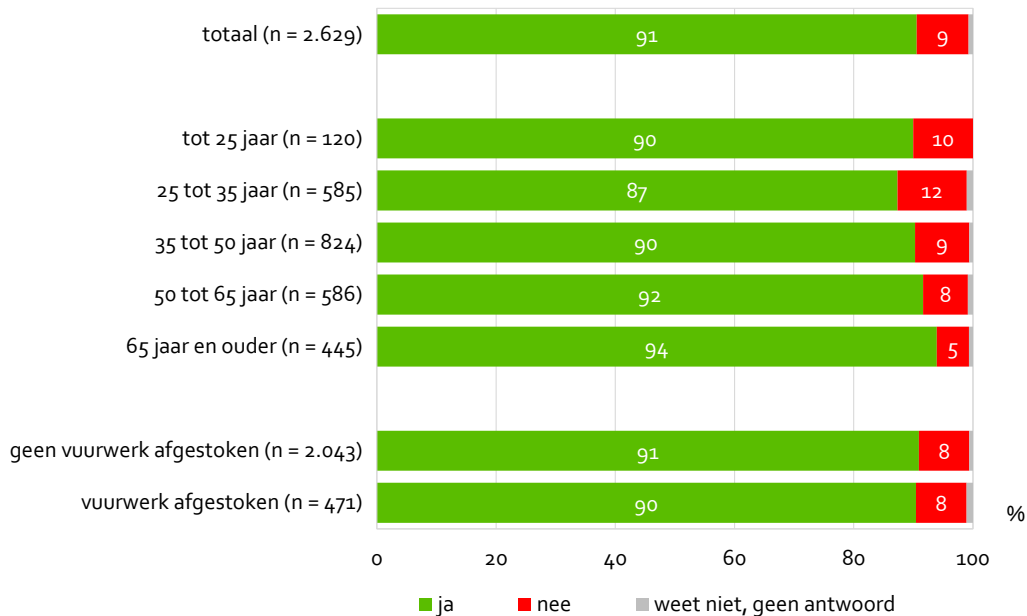

2.2 Bijna iedereen bekend met lokaal afsteekverbod; ook zij die zelf vuurwerk afstaken

91%

Van alle Amsterdammers die de enquête invulden was ruim negen op de tien voorafgaand aan de jaarwisseling op de hoogte van het afsteekverbod in Amsterdam (figuur 2.3). De bekendheid met de regel verschilt niet tot nauwelijks tussen groepen Amsterdammers. Er bestaan marginale verschillen naar leeftijd: de oudere waren iets vaker op de hoogte van het afsteekverbod dan de jongere respondenten. Verder zien we geen verschillen in bekendheid met het lokale afsteekverbod tussen respondenten die wel vuurwerk afstaken en zij die dat niet deden. Zij die dit wel deden, deden dit dus veelal bewust tegen de regel in.

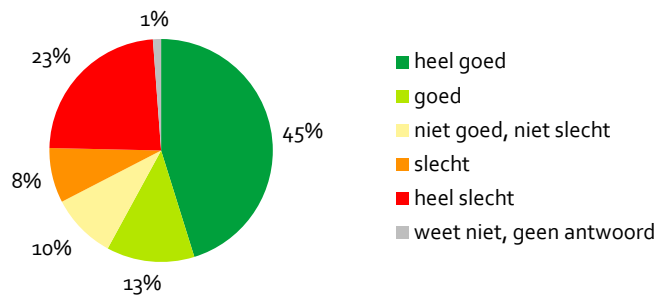
Figuur 2.3 Was je voorafgaand aan de jaarwisseling op de hoogte van het afsteekverbod in Amsterdam? Naar achtergrondkenmerken. Januari 2023 (procenten)

2.3 Meerderheid vindt lokaal afsteekverbod goed, maar ook hier meningen verdeeld

Ook is respondenten gevraagd naar hun visie op het afsteekverbod in Amsterdam. Uit de antwoorden blijkt dat de meeste respondenten het afsteekverbod een goed initiatief vinden (figuur 2.4). Toch zien we ook hier een verdeeld beeld: relatief veel respondenten vinden het *heel* goed of *heel* slecht. Iets minder dan een kwart vindt het afsteekverbod in Amsterdam heel slecht.

Figuur 2.4 Wat vind je van het afsteekverbod in Amsterdam? Januari 2023 (procenten)

2.3.1 Voorstanders van afsteekverbod noemen vooral de gevaren van vuurwerk en het milieu

In de enquête is respondenten gevraagd om bovenstaande mening over het lokale afsteekverbod van consumentenvuurwerk toe te lichten. Zij die het afsteekverbod (heel) goed vinden, leggen met name uit dat het zelf afsteken van vuurwerk veel gevaar en onveiligheid met zich meebrengt. Het zorgt voor te veel ongelukken, slachtoffers en schade. Bovendien vragen de vele incidenten veel van de hulpverleners, zoals politie en het ziekenhuispersoneel. Daarnaast is het erg slecht voor het milieu en zorgt het voor veel vervuiling en afval op straat. Ook wordt genoemd dat het harde geluid stressvol is voor slachtoffers van (oorlogs)geweld, ouderen en huisdieren. Verder vinden voorstanders van het verbod dat het een ouderwetse traditie is die niet meer bij deze tijd hoort. Tot slot is er een grote groep respondenten die het initiatief van een vuurwerkverbod erg goed vinden, maar de uitvoering ervan minder succesvol. Omdat het niet gehandhaafd wordt en het wel mogelijk was om vuurwerk te kopen, heeft Amsterdam zich er niet goed aan gehouden. Hierdoor maakte het verbod volgens hen geen groot verschil.

"Ik vind vuurwerk leuk hoor, maar het is toch niet goed te praten dat er zo veel mensen in het ziekenhuis door belanden, van wie ook veel omstanders. Verbieden die hap. Maar dan dus ook de verkoop, niet alleen het afsteken."

"Ik vind het rond oud en nieuw altijd heel grimmig in de stad met al dat vuurwerk. Ook gezien de extra overlast met ongelukken voor de zorg vind ik het goed. Tot slot vind ik het goed voor de natuur dat het niet meer gebeurt."

"Vind het goed. Alleen niemand houdt of heeft zich eraan gehouden. En ook raar, je mag het wel kopen maar niet afsteken."

2.3.2 Tegenstanders van afsteekverbod geven aan dat siervuurwerk anders is dan knalvuurwerk en dat siervuurwerk een mooie traditie is

Respondenten die het afsteekverbod in Amsterdam (heel) slecht vinden, lichten deze beoordeling vooral toe door uit te leggen dat het afsteken van siervuurwerk niet de oorzaak is van de vele incidenten rondom de jaarwisseling. Volgens hen zou knalvuurwerk en illegaal gekocht vuurwerk de boosdoener zijn, en is het te kort door de bocht om het afsteken van alle vormen van vuurwerk te verbieden. Veel van hen geven aan zich ook zelf te storen aan harde knallen en zich zorgen te maken over de vele ongelukken. Een deel begrijpt dan ook het idee achter een verbod. De regelgeving zou hier nauwkeuriger op aangescherpt moeten worden en dit zou vervolgens ook goed gehandhaafd moeten worden. Op deze manier kunnen mensen die

zich aan de landelijke regels voor het afsteken van vuurwerk houden, dit nog steeds op een volgens hen veilige en leuke manier blijven doen.

Een ander deel van de tegenstanders geeft aan dat het afsteken van vuurwerk nou eenmaal traditie is en dat dit bij de sfeer en het plezier van de jaarwisseling hoort. Bovendien is het mooi om te zien. Een andere groep laat weten het vuurwerkverbod slecht te vinden doordat het zinloos is. Het wordt onvoldoende gehandhaafd, waardoor de regel weinig effect heeft. Tot slot noemt een deel dat zij het verbod op het afsteken van vuurwerk betuttelend vinden.

"Het afsteken van vuurwerk verboedert en verbindt. Het argument voor het milieu ervaar ik als zwak, op veel plaatsen in de wereld wordt bijvoorbeeld tijdens het zomerseizoen wekelijks vuurwerk afgestoken. Eenmalig beperkt siervuurwerk zou best passen. Het lokt mensen naar buiten en zo zien buurtgenoten elkaar. Ik hekel het harde en illegale knalvuurwerk en vind dat er "knalhard" opgetreden mag worden."

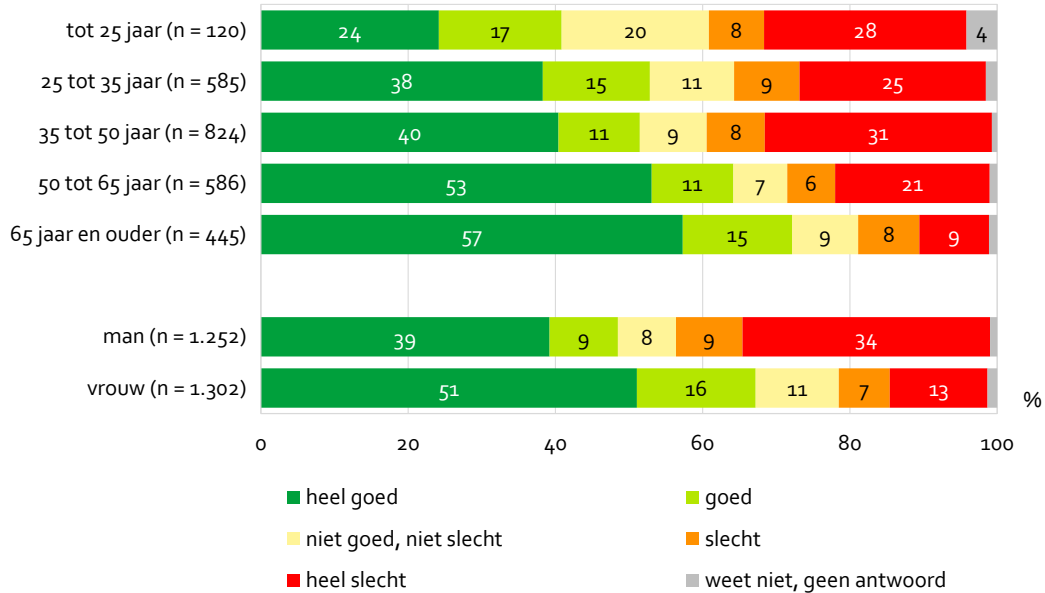
"Betutteling ten top. Oud en Nieuw moet gevierd kunnen worden zoals mensen dat zelf wil. Bij normaal gebruik van consumentenvuurwerk zie ik het probleem ook niet."

"Afgelopen corona jaren werkte het verbod niet. Dit jaar ook niet. Een verbod werkt alleen Europees. Zolang iedereen zich aan regels zou houden moet zelf vuurwerk afsteken die ene dag per jaar gewoon kunnen. Overtreders harder straffen."

2.3.3 Weerstand tegen afsteekverbod het grootst onder mannen tot 50 jaar

De meningen over het afsteekverbod in Amsterdam verschillen tussen groepen Amsterdammers. Zo zien we dat steun voor de maatregel toeneemt met leeftijd (figuur 2.5). Wel is de groep 35- tot 50-jarigen het vaakst tegen het initiatief. Amsterdammers tot 25 jaar vinden het afsteekverbod relatief vaak geen slecht, maar ook geen goed idee. Verder zien we dat mannen het verbod ruim twee keer zo vaak een slecht idee vinden dan vrouwen. Ruim twee op de vijf mannen in het onderzoek vindt het lokale afsteekverbod een slecht initiatief. Twee op de drie vrouwen vindt het juist een *goed* initiatief.

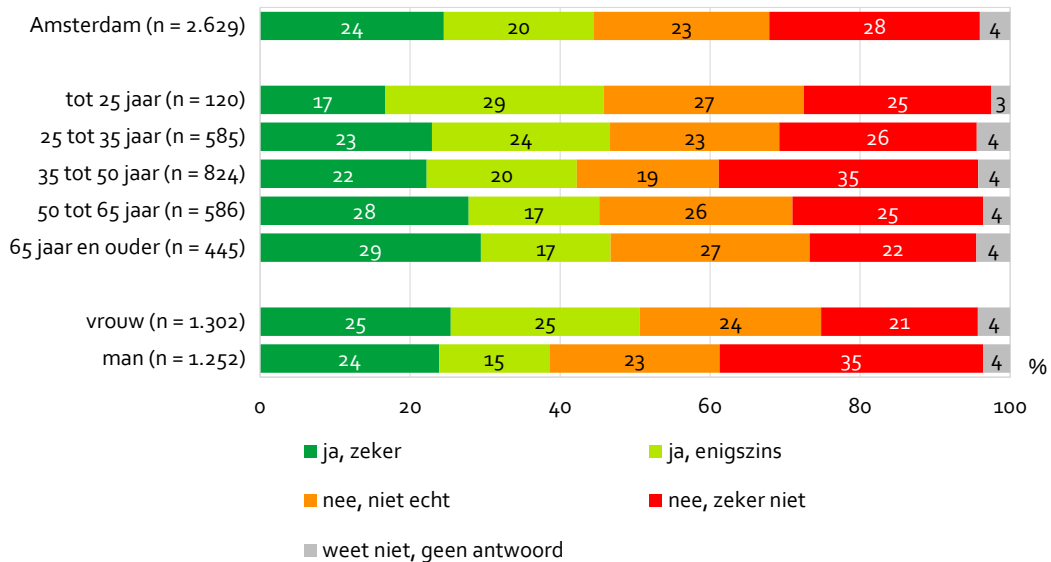
Figuur 2.5 Wat vind je van het afsteekverbod in Amsterdam? Naar leeftijd en geslacht. Januari 2023 (procenten)

2.4 Helft van Amsterdammers denkt niet dat afsteekverbod aantal incidenten vermindert

Op de vraag of het afsteekverbod in Amsterdam het aantal incidenten met vuurwerk rondom de jaarwisseling vermindert, antwoorden de meeste respondenten dat zij denken van niet (figuur 2.7). Nagenoeg drie op de tien denkt dat dit zeker niet het geval is. Toch denkt ook nagenoeg een kwart dat het verbod het aantal incidenten zeker wel zal verminderen. Een op de vijf denkt dat dit enigszins zo is. Een uitsplitsing naar achtergrondkenmerken laat eenzelfde patroon zien als bij eerdere resultaten naar voren komt: de mate waarin men ervan overtuigd is dat het afsteekverbod zorgt voor minder incidenten met vuurwerk loopt op met leeftijd en vrouwen zijn hier vaker van overtuigd dan mannen.

Figuur 2.7 Denk je dat het aantal incidenten met vuurwerk rondom de jaarwisseling verminderd wordt met een afsteekverbod? Naar leeftijd, geslacht en totaal. Januari 2023 (procenten)

2.4.1 Ook voorstanders van afsteekverbod zien uitdagingen

Ook van de groep respondenten die aangeeft het lokale afsteekverbod (heel) goed te vinden geeft een derde aan te denken dat dat dit het aantal incidenten met vuurwerk niet echt of zeker niet zal verminderen. Ook wanneer men achter het afsteekverbod staat, blijken zij uitdagingen te zien.

2.4.2 Afsteekverbod vermindert het aantal incidenten omdat het toch een deel van de mensen zal aanspreken

Respondenten die denken dat het afsteekverbod in Amsterdam het aantal incidenten met vuurwerk vermindert, leggen uit dat ze tijdens de afgelopen jaarwisseling al merkten dat het verbod tot minder ongelukken en onrust leidde. Ondanks dat niet iedereen zich eraan houdt, zal het toch een deel ervan weerhouden om vuurwerk af te steken en daarmee een deel van de ongelukken voorkomen. Een ander deel van de respondenten is er wel van overtuigd dat het verbod tot minder incidenten zal leiden, maar denken ook dat dit afhankelijk is van toekomstige handhaving, duidelijkheid over het (ver)koopbeleid en goede alternatieven.

Een andere groep uit de verwachting dat de gemeente er met het vuurwerkverbod uiteindelijk in zal slagen om het aantal incidenten te verminderen, maar dat hier wel veel tijd overheen zal gaan. De traditie zal moeten slijten en het kan lang duren voordat het een merkbaar effect zal hebben. Nog een ander deel geeft aan dat het verbod alleen zal slagen wanneer er duidelijke landelijke regelgeving komt.

"Het was dit jaar in de dagen voorafgaand aan oud en nieuw beduidend rustiger."

"Alleen als het ook niet verkocht wordt en er de dagen vooraf gehandhaafd wordt."

"Als mensen zich er ook aan houden wordt het veiliger. Geen ongelukkig meer doordat mensen zelf afsteken. En in andere grote steden is dit al heel normaal! Maar bv Londen heeft ook wel iets spectaculairder vuurwerk."

2.4.3 Afsteekverbod vermindert het aantal incidenten niet omdat het niet gehandhaafd wordt en de regels niet eenduidig zijn

Zij die vermoeden dat het afsteekverbod in Amsterdam het aantal incidenten niet vermindert, lichten toe dat het niet effectief is omdat het niet wordt gehandhaafd. Dit zorgt ervoor dat mensen zich weinig aantrekken van het verbod en vuurwerk zullen blijven afsteken. Een groot deel van de respondenten noemt dan ook dat ze geen effect hebben gemerkt in de hoeveelheid afgestoken vuurwerk tijdens de afgelopen jaarwisseling. Een ander deel legt uit dat het beleid onduidelijk is: zolang vuurwerk wel gekocht kan worden, zal men het blijven afsteken. Nog een groep respondenten denkt dat alleen een landelijk verbod zal helpen. Enkele respondenten leggen uit dat de mensen die toch al illegaal vuurwerk afstaken, zich van een afsteekverbod ook niks zullen aantrekken.

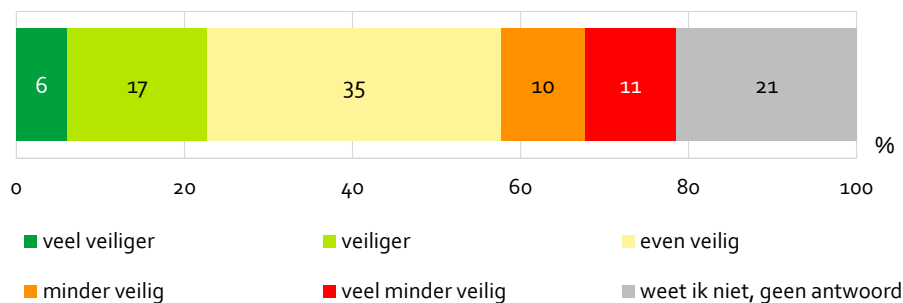
"Als er niet wordt gehandhaafd en wel wordt verkocht zal de winst qua incidenten vermoedelijk tegenvallen. Ook weet ik niet of iedereen op de hoogte is van het verbod."

"Dat bleek dit jaar al, verbod en duidelijk minder vuurwerk en toch te veel incidenten en ongelukken. Mensen die illegaal vuurwerk afsteken lijken me niet degenen die zich als eerste iets aantrekken van een verbod."

2.5 Respondenten onbeslist over of het afsteekverbod de jaarwisseling veiliger maakt

Over de vraag of het lokale afsteekverbod van consumentenvuurwerk de afgelopen jaarwisseling veiliger maakte zijn de meningen verdeeld (figuur 2.9.1). Ruim een derde denkt dat het verbod de jaarwisseling niet onveiliger, maar ook niet veiliger maakt. Ruim een vijfde denkt dat het afsteekverbod wel dit effect heeft, een ongeveer even groot deel denkt dat dit *niet* zo is. Ook weet een op de vijf de vraag niet te beantwoorden.

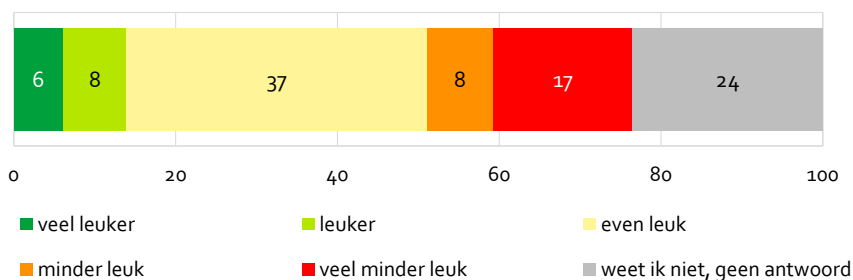
Figuur 2.9.1 Door het afsteekverbod was de 2022-2023 jaarwisseling... Januari 2023 (n = 2.629, procenten)

2.6 Meeste Amsterdammers vonden de jaarwisseling niet minder leuk vanwege het afsteekverbod

De 2022-2023 jaarwisseling met het afsteekverbod op consumentenvuurwerk was volgens de grootste groep respondenten even leuk als eerdere jaarwisselingen zonder afsteekverbod (figuur 2.9.2). Meer dan een derde geeft dit aan. Een kwart geeft wel aan dat de jaarwisseling door het afsteekverbod minder leuk was, waaronder zeventien procent dat het veel minder leuk vond. Verder geeft veertien procent aan de jaarwisseling door het afsteekverbod juist leuker te vinden. Een kwart weet geen antwoord te geven op de vraag.

Figuur 2.9.2 Door het afsteekverbod was de 2022-2023 jaarwisseling... Januari 2023 (n = 2.629, procenten)

2.7 Respondenten steken geen vuurwerk af omdat het "niks voor hen is"

Respondenten die in de enquête aangaven dat ze zich tijdens de 2022-2023 jaarwisseling aan het afsteekverbod hebben gehouden, noemen met name dat het afsteken van vuurwerk niks voor hen is (figuur 2.8). Andere redenen zijn dat vuurwerk (veel) geld kost, ze het niet nodig vinden en dat het onveilig voelt. Een kwart stak geen vuurwerk af omdat dat verboden was en vier procent heeft een nieuwjaarsviering bezocht en vond dat voldoende. Voorbeelden van andere genoemde redenen voor Amsterdammers om geen vuurwerk af te steken zijn dierenleed, het milieu, vervuiling en overlast.

Figuur 2.8 Je geeft aan dat je tijdens de afgelopen jaarwisseling geen (groot) vuurwerk hebt afgestoken. Wat is of zijn hiervan de reden(en)? Meerdere antwoorden mogelijk. Januari 2023 (n = 2.043, procenten)

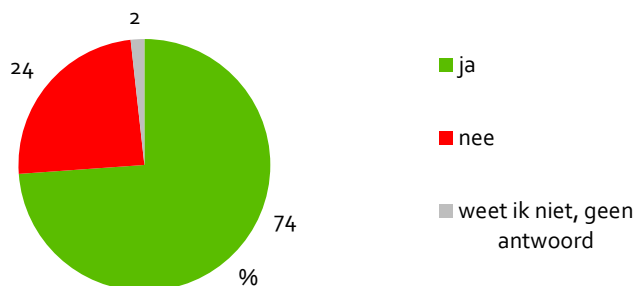
3 Nieuwjaarsvieringen

In het derde hoofdstuk wordt toegelicht wat respondenten vonden van de georganiseerde nieuwjaarsvieringen tijdens of rondom de jaarwisseling van 2022-2023. Er wordt gekeken naar hoe men de georganiseerde nieuwjaarsvieringen ervaarde en welke aspecten hier volgens Amsterdammers bij van belang zijn.

3.1 Grootste gedeelte Amsterdammers was op de hoogte van georganiseerde nieuwjaarsvieringen

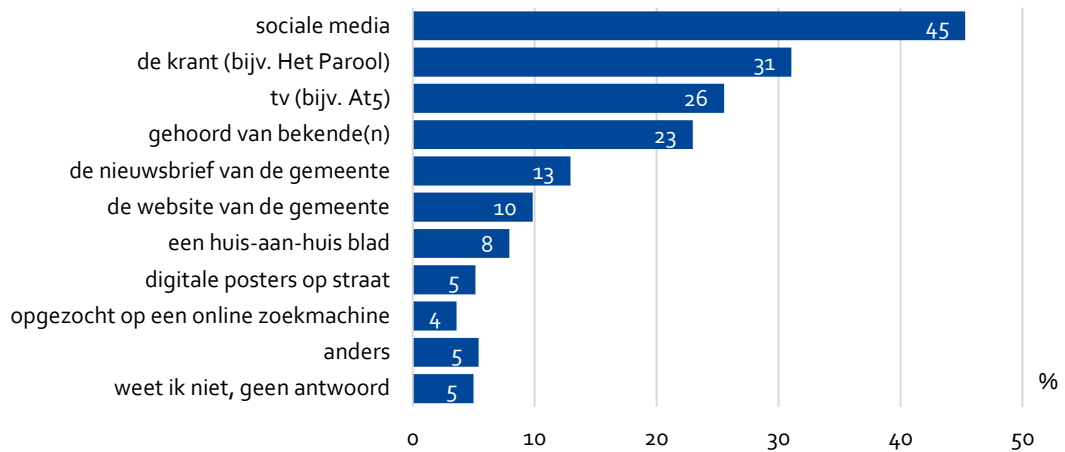
Bijna driekwart van de Amsterdammers was er voorafgaand van op de hoogte dat de gemeente nieuwjaarsvieringen zou gaan organiseren (zie figuur 3.1). Nagenoeg een kwart gaf aan hiervan niet op de hoogte te zijn.

Figuur 3.1 Wist je voorafgaand aan de jaarwisseling dat de gemeente nieuwjaarsvieringen zou gaan organiseren? Januari 2023 (n = 2.629, procenten)

Aan de respondenten die wisten dat de gemeente nieuwjaarsvieringen zou gaan organiseren is gevraagd hoe zij dit te weten zijn gekomen. Iets minder dan de helft van de Amsterdammers is dit te weten gekomen via sociale media (zie figuur 3.2). Iets meer dan een op de drie had via de krant vernomen dat de gemeente deze vieringen zou gaan organiseren. Ook heeft ongeveer een kwart dit op tv gezien. Een kleiner deel van de respondenten wist via nieuwsbrieven of de website van de gemeente dat de nieuwjaarsvieringen georganiseerd zouden gaan worden.

Figuur 3.2. Hoe ben je te weten gekomen dat de gemeente nieuwjaarsvieringen zou gaan organiseren? Meerdere antwoorden mogelijk. Januari 2023 (n = 1.942, procenten)

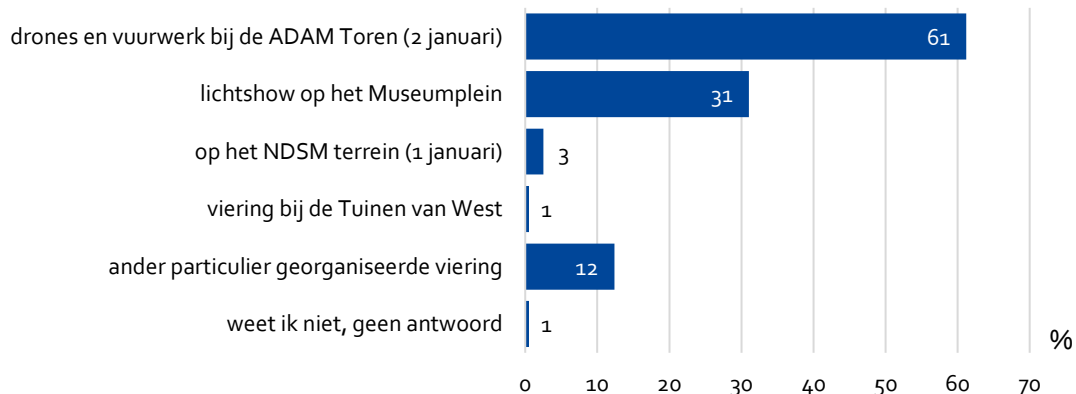
3.2 Acht procent van Amsterdammers bracht bezoek aan georganiseerde nieuwjaarsvieringen

8% Uit de enquête blijkt dat nagenoeg een op de tien respondenten die de jaarwisseling gevierd heeft naar een georganiseerde nieuwjaarsviering is gegaan. Amsterdammers van 25 tot 35 jaar zijn het vaakst naar een georganiseerde nieuwjaarsviering geweest (13%). Dit was het minst vaak het geval bij respondenten vanaf 65 jaar en ouder (4%).

3.2.1 Drones en vuurwerk bij de ADAM Toren op 2 januari meest bezocht

De meeste respondenten die naar een georganiseerde of ondersteunde nieuwjaarsviering zijn geweest waren aanwezig bij de ADAM Toren op 2 januari (figuur 3.3). Ook heeft een groot deel de lichtshow op het Museumplein bezocht. Meer dan een op de tien gaf aan dat ze aanwezig waren bij een andere particuliere georganiseerde viering, zoals het oudejaarsvuur in het Floradorp.

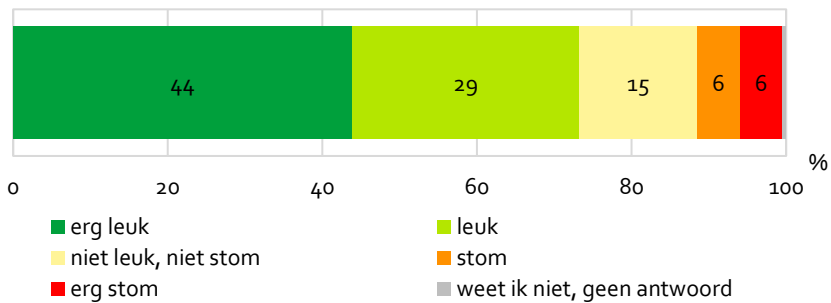
Figuur 3.3 Naar welke door de gemeente georganiseerde of ondersteunde nieuwjaarsviering(en) ben je geweest? Meerdere antwoorden mogelijk. Januari 2023 (n = 201, procenten)

3.2.2 Driekwart van bezoekers vond de georganiseerde nieuwjaarsviering (erg) leuk

Ook is aan de respondenten die naar een door de gemeente georganiseerde of ondersteunde nieuwjaarsviering zijn geweest gevraagd wat zij hiervan vonden. Bijna driekwart gaf aan dat zij de nieuwjaarsvieringen die ze bezocht hadden leuk of erg leuk vonden (figuur 3.4). Twaalf procent van respondenten die een georganiseerde nieuwjaarsviering bezochten vonden dit (erg) stom.

Figuur 3.4 Wat vond je van de viering waar je naartoe bent geweest? Januari 2023 (n = 201, procenten)

3.2.3 Georganiseerde nieuwjaarsvieringen waren leuk omdat het bijzonder, goed georganiseerd en gezellig was

De respondenten die de nieuwjaarsviering leuk vonden leggen uit dat het een bijzonder en vernieuwend evenement was. Het vuurwerk was mooi, het was goed georganiseerd, het was gezellig om er samen met bekenden en onbekenden naartoe te komen. Bovendien wordt een aantal keer genoemd dat het juist goed beviel dat de viering verplaatst werd naar een moment na de jaarwisseling. Hierdoor was het makkelijker om er naartoe te gaan en konden meer mensen erbij zijn. Ook noemen respondenten dat ze zich veilig voelden.

"Geweldige lichtshow en dj set. Fijne sfeer"

"Dat het op 2 januari was vond ik eigenlijk nog veel leuker. Ik denk dat zo'n moment meer mensen (families met kinderen) trekt dan om 0:00 en is ook een leuke activiteit 2 dagen na NYE."

3.2.4 Georganiseerde nieuwjaarsvieringen waren stom omdat de shows te kort waren en de muziek niet goed te horen was

Bezoekers van nieuwjaarsvieringen die het niet leuk vonden lichten toe dat ze er meer van hadden verwacht. Het duurde redelijk kort. Daarnaast geven enkele respondenten aan dat de show niet vanaf overal goed zichtbaar was. Dit kwam mede door de drukte. Verder noemt een deel dat de muziek niet leuk was, of niet goed hoorbaar was.

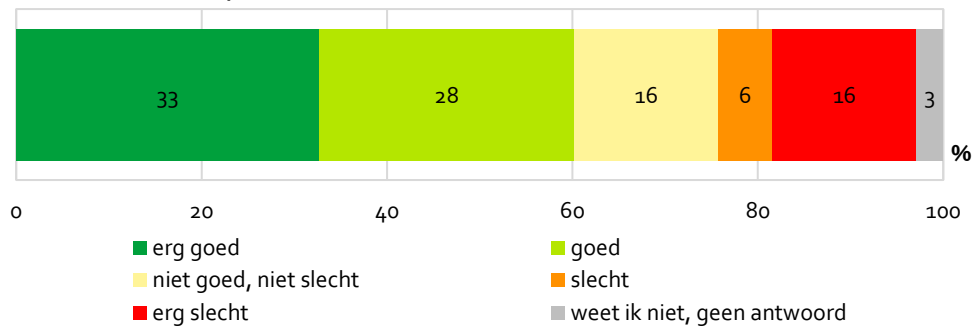
"Op het Museumplein was het te druk, waardoor het niet te zien was, en de muziek was te zacht. Bij de ADAM Toren zou het ook beter zijn als er muziek boksen waren, dan dat iedereen zelf de muziek moest afspelen."

"Ik vond het mooi, een beetje kort. Zeker als dit bedoeld is als 'de vervanging' van gewoon vuurwerk. De drones waren ook niet goed te zien vanaf waar wij stonden."

3.3 Helft van Amsterdammers vindt georganiseerde vieringen een goed alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk

Aan alle respondenten is gevraagd wat ze vinden van georganiseerde vieringen als alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk. Drie op de vijf vindt dit een (erg) goed alternatief (figuur 3.5). Een vijfde van de respondenten beschouwt georganiseerde vieringen als een (erg) slecht alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk. Een kleiner deel heeft hier geen duidelijk oordeel over.

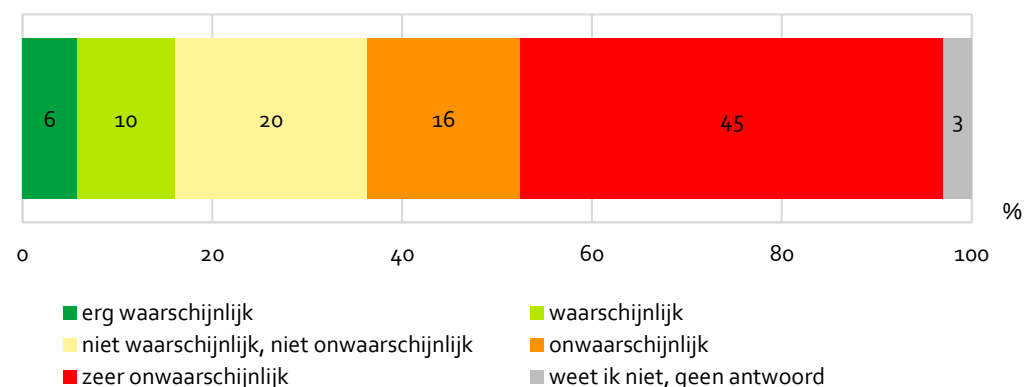
Figuur 3.5 Wat vind je van georganiseerde vieringen als alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk? Januari 2023 (n = 2.629, procenten)

3.4 Zestien procent zal waarschijnlijk volgend jaar een georganiseerde viering of vuurwerkshow bezoeken

Van alle respondenten verwacht zestien procent volgend jaar een georganiseerde viering of vuurwerkshow te bezoeken (figuur 3.6). De respondenten tussen 25 en 35 jaar oud geven het vaakst aan dit zeer waarschijnlijk of waarschijnlijk te gaan doen (resp. 10% en 15%). Drie op de vijf geeft aan dat het (zeer) onwaarschijnlijk is dat ze volgend jaar een georganiseerde viering of vuurwerkshow zullen bezoeken tijdens de jaarwisseling.

Figuur 3.6 Hoe waarschijnlijk is het dat je volgend jaar een georganiseerde viering of vuurwerkshow zult bezoeken tijdens de jaarwisseling? Januari 2023 (n = 2.629, procenten)

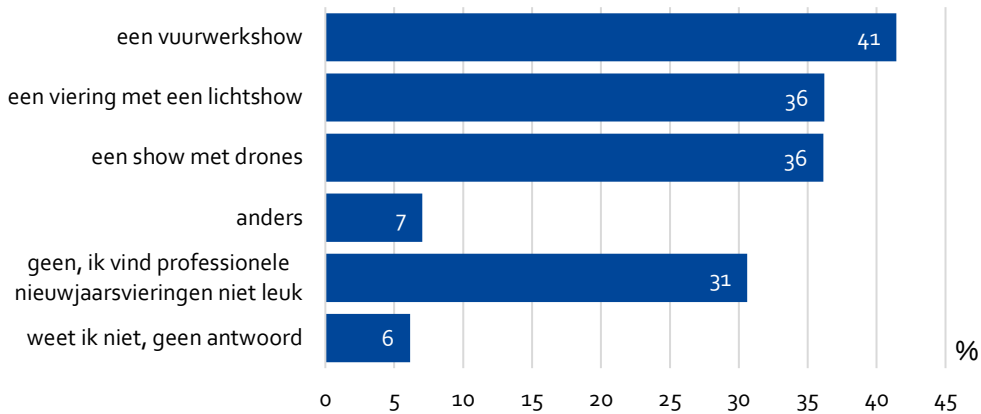

3.5 Voorkeur voor spectaculaire vuurwerkshow die gratis is

3.5.1 Vooral interesse in vuurwerkshows

Er zijn meerdere vormen mogelijk van een professionele nieuwjaarsviering. Figuur 3.7 laat zien dat respondenten het vaakst aangeven dat een vuurwerk show hen leuk lijkt om te bezoeken. Ook worden een viering met een lichtshow en een show met drones genoemd door een groot deel van de respondenten. Drie op de tien respondenten geeft aan professionele nieuwjaarsvieringen niet leuk te vinden, ongeacht in welke vorm.

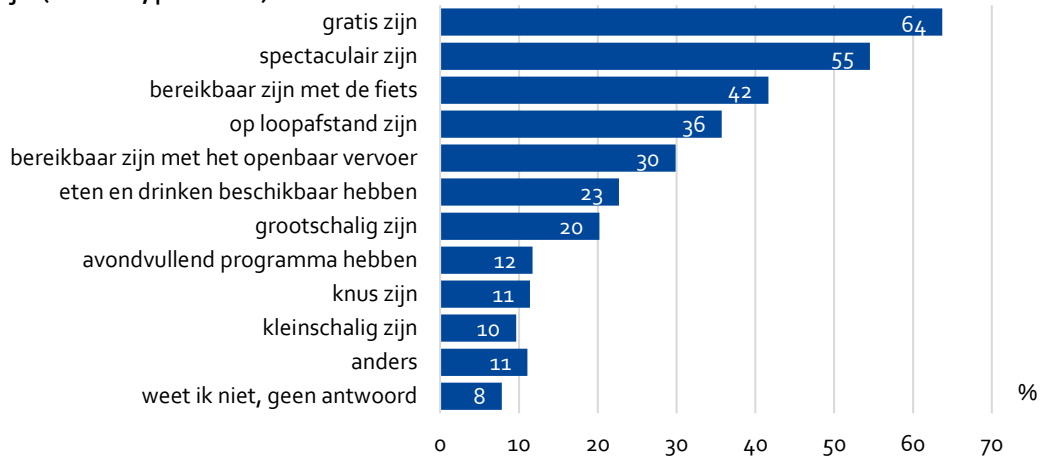
Figuur 3.7 Welke vorm(en) van een professionele nieuwjaarsviering lijkt jou leuk om te bezoeken? Meerdere antwoorden mogelijk. Januari 2023 (n = 2.629, procenten).

3.5.2 Centrale viering moet vooral gratis, spectaculair en goed bereikbaar zijn

Daarnaast is er aan de respondenten, behalve degenen die aangaven nieuwjaarsvieringen niet leuk te vinden, gevraagd wat voorwaarden zijn om naar een centrale viering te gaan. De voorwaarde die respondenten het vaakst noemen is dat de toegang gratis is (figuur 3.8). Tevens geeft meer dan de helft aan dat het spectaculair moet zijn. De mate van bereikbaarheid met de fiets, openbaar vervoer of te voet wordt ook aangeduid als een voorwaarde door een aanzienlijk deel van de respondenten. Over of een viering grootschalig of juist knus moet zijn, zijn de meningen verdeeld.

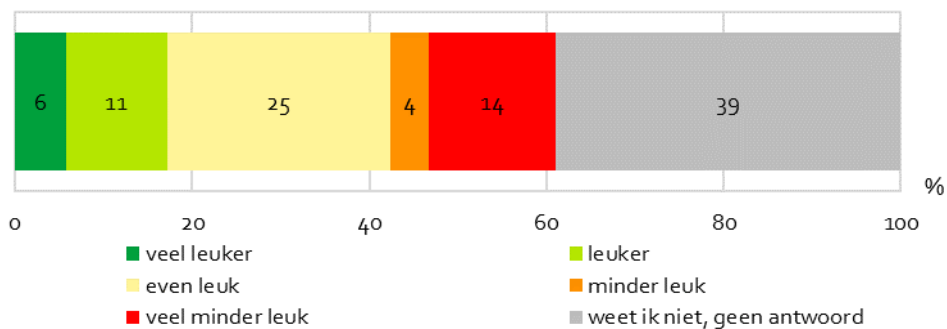
Figuur 3.8 Wat zijn voor jou voorwaarden om naar een centrale viering te gaan? Meerdere antwoorden mogelijk. (n = 1.824, procenten)

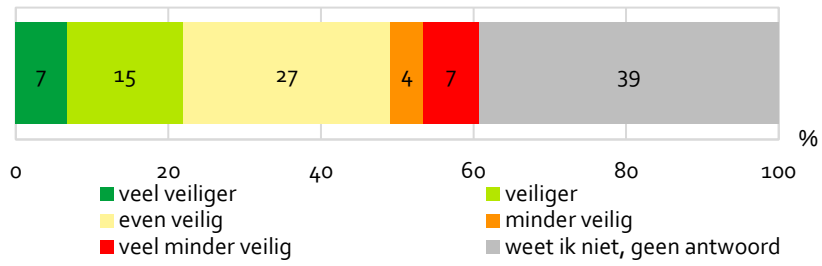
3.6 Georganiseerde nieuwjaarsvieringen weinig invloed op beoordeling jaarwisseling Amsterdammers

Aan de respondenten is gevraagd of zij *door* de georganiseerde vuurwerkshows en nieuwjaarsvieringen de jaarwisseling leuker en veiliger vonden (figuur 3.9.1 en 3.9.2). Beide vragen laten hetzelfde patroon in beoordelingen zien. Twee op de vijf weet niet of de vieringen de jaarwisseling leuker of veiliger maakten. Het is aannemelijk dat men het lastig vindt hier een oordeel over te vormen wanneer zij niet bij een van de vieringen zijn geweest. Zij die hier wel een mening over uiten geven vooral aan geen verschil te hebben gemerkt in hoe leuk en hoe veilig de jaarwisseling was door de georganiseerde nieuwjaarsvieringen. Nagenoeg een vijfde geeft aan dat de nieuwjaarsvieringen de jaarwisseling leuker maakten. Een ongeveer even groot deel denkt dat de vieringen de jaarwisseling juist minder leuk maakten. Verder vindt nagenoeg een kwart dat de nieuwjaarsvieringen de jaarwisseling veiliger maakten, ten opzichte van een op de tien die denkt dat de jaarwisseling er minder veilig op geworden is.

Figuur 3.9.1 Door de georganiseerde vuurwerkshows en nieuwjaarsvieringen was de 2022-2023 jaarwisseling... Januari 2023 (n = 2.523, procenten)

Figuur 3.9.2 Door de georganiseerde vuurwerkshows en nieuwjaarsvieringen was de 2022-2023 jaarwisseling... Januari 2023 (n = 2.523, procenten)

Bijlage 1 Vragenlijst

In verband met de coronapandemie gold tijdens jaarwisselingen 2020-2021 en 2021-2022 een landelijk afsteekverbod van consumentenvuurwerk. Afgelopen jaarwisseling (2022-2023) gold in de gemeente Amsterdam voor het eerst een lokaal afsteekverbod. Hierdoor mochten consumenten met oud en nieuw zelf geen vuurwerk meer afsteken. Als alternatief heeft de gemeente een aantal professionele shows en activiteiten georganiseerd en gesteund.

Om erachter te komen hoe Amsterdammers en bezoekers het verbod en de alternatieven hebben ervaren, willen wij jou graag een aantal vragen stellen met betrekking tot het afsteken van vuurwerk, het vieren van oud en nieuw en jouw beleving van de veiligheid tijdens de jaarwisseling. Het invullen van de enquête duurt 5-10 minuten.

Ook als je geen uitgesproken mening hebt over het afsteken van vuurwerk is je deelname waardevol. Je antwoorden zullen alleen gebruikt worden voor het onderzoek en zijn nooit tot jou persoonlijk te herleiden.

Eerst stellen we je een aantal vragen over de manier waarop je oud en nieuw gevierd hebt. Je antwoorden zijn anoniem, niet tot jou te herleiden en hebben geen consequenties.

1. A. Met wie heb je de jaarwisseling gevierd? Meerdere antwoorden mogelijk.

- vrienden
- familie/kinderen
- partner
- collega's
- alleen
- met iemand anders, namelijk...
- ik heb de jaarwisseling niet gevierd **naar vraag 6**
- weet ik niet, geen antwoord

1. B. Waar heb je de jaarwisseling gevierd? Meerdere antwoorden mogelijk.

- thuis
- in de buurt
- bij vrienden of familie thuis
- in een club/café
- bij een georganiseerde nieuwjaarsviering
- anders, namelijk ...
- weet ik niet, geen antwoord

2. Heb je voor de afgelopen jaarwisseling vuurwerk gekocht?

- ja
- nee
- weet ik niet, geen antwoord

3. Heb je tijdens de afgelopen jaarwisseling zelf vuurwerk afgestoken? Meerdere antwoorden mogelijk.

- ja, fopvuurwerk (zoals sterretjes of knalerwtten) **naar vraag 5**
- ja, illegaal vuurwerk / gekocht bij een niet-Nederlands verkooppunt
- ja, ander vuurwerk, namelijk ...
- nee, ik heb geen vuurwerk afgestoken **naar vraag 5**
- weet ik niet, geen antwoord **naar vraag 6**

4. **Wanneer heb je vuurwerk afgestoken?** *Meerdere antwoorden mogelijk.*

- op de dagen voor oudejaarsdag
- op oudejaarsdag (voor 18:00 uur)
- op oudejaarsavond (tussen 18:00 uur en 2:00 uur)
- na oudejaarsavond (na 2:00 uur)
- weet ik niet, geen antwoord

naar vraag 6

5. **Je geeft aan dat je tijdens de afgelopen jaarwisseling geen (groot) vuurwerk hebt afgestoken. Wat is of zijn hiervan de reden(en)?** *Meerdere antwoorden mogelijk.*

- het mag niet
- het voelt onveilig
- vanwege de wind/weersomstandigheden
- ik vond het niet nodig
- het afsteken van vuurwerk is niks voor mij
- de mensen waarmee ik het heb gevierd deden het ook niet
- ik keek toe terwijl anderen in de straat vuurwerk afstaken
- ik ben dit jaar naar een vuurwerkshow gaan kijken en vond dat voldoende
- het kost (veel) geld
- anders, namelijk ...
- weet ik niet, geen antwoord

6. Voorafgaand aan de jaarwisseling heeft de gemeente Amsterdam een initiatief gesteund van de stichting Wereldverbeteraars. In ruil voor een donatie voor daklozen kregen mensen de mogelijkheid om virtueel vuurwerk ("Feelgood Vuurwerk") te bekijken op een smartphone, aan de hand van augmented reality.

Wist jij van dit initiatief?

- ja, maar ik heb zelf geen virtueel vuurwerk gekocht
- ja, ik heb zelf virtueel vuurwerk gekocht
- nee
- weet ik niet, geen antwoord

Nu volgt een aantal vragen over jouw mening over het afsteken van vuurwerk in het algemeen.

7. **In welke mate hecht je aan de mogelijkheid om in Nederland vuurwerk af te kunnen steken rond de jaarwisseling?**

- ik hecht zeer sterk aan deze mogelijkheid
- ik hecht sterk aan deze mogelijkheid
- ik hecht enigszins aan deze mogelijkheid
- ik ben niet gehecht aan deze mogelijkheid
- weet ik niet, geen antwoord

8. In Amsterdam geldt sinds de afgelopen jaarwisseling een lokaal afsteekverbod voor consumentenvuurwerk. Het mag wel verkocht worden. In de meeste andere gemeenten in Nederland is afsteken wel toegestaan.

Was je voorafgaand aan de jaarwisseling op de hoogte van het afsteekverbod in Amsterdam?

- ja
- nee
- weet ik niet, geen antwoord

9. **A. Wat vind je van het afsteekverbod in Amsterdam?**

- heel goed
- goed
- niet goed, niet slecht
- slecht
- heel slecht
- weet ik niet, geen antwoord

B. Kun je jouw antwoord kort toelichten?

<open vraag>

- weet ik niet, geen toelichting

Om de 2022-2023 jaarwisseling feestelijker en veiliger te laten verlopen heeft de gemeente vieringen in de stad georganiseerd en ondersteund. De vieringen boden Amsterdammers en bezoekers een alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk. De volgende vragen gaan over deze vieringen tijdens de jaarwisseling.

10. **Wist je voorafgaand aan de jaarwisseling dat de gemeente nieuwjaarsvieringen zou gaan organiseren?**

- ja
- nee **naar vraag 12**
- weet ik niet, geen antwoord **naar vraag 12**

11. **Hoe ben je te weten gekomen dat de gemeente nieuwjaarsvieringen zou gaan organiseren? Meerdere antwoorden mogelijk.**

- via sociale media
- via de krant (bijvoorbeeld Het Parool)
- gehoord van bekende(n)
- via een huis-aan-huis blad
- via de nieuwsbrief van de gemeente
- opgezocht op een online zoekmachine (zoals Google)
- via de website van de gemeente
- via digitale posters op straat
- via tv (bijvoorbeeld At5)
- anders, namelijk ...
- weet ik niet, geen antwoord

als vraag 1A = 'ik heb de jaarwisseling niet gevierd', naar vraag 15

12. **Ben je rond de jaarwisseling naar een georganiseerde nieuwjaarsviering geweest?**

- ja
- nee **naar vraag 15**
- weet ik niet, geen antwoord **naar vraag 15**

13. **A. Naar welke door de gemeente georganiseerde of ondersteunde nieuwjaarsviering(en) ben je geweest? Meerdere antwoorden mogelijk.**

- lichtshow op het Museumplein
- drones en vuurwerk bij de ADAM Toren op 2 januari
- viering bij de Tuinen van West
- op het NDSM terrein op 1 januari
- naar een andere particulier georganiseerde viering, namelijk ...
- weet ik niet, geen antwoord

14. **A. Wat vond je van de viering waar je naartoe bent geweest?**
- erg leuk
  - leuk
  - niet leuk, niet stom
  - stom
  - erg stom
  - weet ik niet, geen antwoord
- B. Kun je jouw antwoord kort toelichten?**
<open vraag>
- weet ik niet, geen toelichting
15. **Wat vind je van georganiseerde vieringen als alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk?**
- erg goed
  - goed
  - niet goed, niet slecht
  - slecht
  - erg slecht
  - weet ik niet, geen antwoord
16. **A. Hoe waarschijnlijk is het dat je volgend jaar een georganiseerde viering of vuurwerkshow zult bezoeken tijdens de jaarwisseling?**
- erg waarschijnlijk
  - waarschijnlijk
  - niet waarschijnlijk, niet onwaarschijnlijk
  - onwaarschijnlijk
  - zeer onwaarschijnlijk
  - weet ik niet, geen antwoord
- B. Kun je jouw antwoord kort toelichten?**
<open vraag>
- weet ik niet, geen toelichting
17. **Welke vorm(en) van een professionele nieuwjaarsviering lijkt jou leuk om te bezoeken? *Meerdere antwoorden mogelijk.***
- een viering met een lichtshow
  - een show met drones
  - een vuurwerkshow
  - anders, namelijk ...
  - geen, ik vind professionele nieuwjaarsvieringen niet leuk **naar vraag 19A**
  - weet ik niet, geen antwoord
18. **Wat zijn voor jou voorwaarden om naar een centrale viering te gaan? De viering moet ... *Meerdere antwoorden mogelijk.***
- op loopafstand zijn
  - bereikbaar zijn met de fiets
  - bereikbaar zijn met het openbaar vervoer
  - gratis zijn
  - kleinschalig zijn
  - grootschalig zijn
  - spectaculair zijn
  - knus zijn
  - een avondvullend programma hebben
  - eten en drinken beschikbaar hebben

- anders, namelijk ...
- weet ik niet, geen antwoord

De gemeente heeft het afsteekverbod ingevoerd om incidenten met vuurwerk tijdens de jaarwisseling te verminderen. In de laatste vragen gaan we in op jouw ervaring van de veiligheid tijdens de 2022-2023 jaarwisseling.

19. A. Denk je dat het aantal incidenten met vuurwerk rondom de jaarwisseling verminderd wordt met een afsteekverbod?

- ja, zeker
- ja, enigszins
- nee, niet echt
- nee, zeker niet
- weet ik niet, geen antwoord

B. Kun je jouw antwoord kort toelichten?

<open vraag>

- weet ik niet, geen toelichting

20. A. Door het afsteekverbod was de 2022-2023 jaarwisseling ...

veel leuker	leuker	even leuk	minder leuk	veel minder leuk	weet ik niet, geen antwoord
veel veiliger	veiliger	even veilig	minder veilig	veel minder veilig	weet ik niet, geen antwoord

als vraag 1A = 'ik heb de jaarwisseling niet gevierd', naar vraag 21

B. Door de georganiseerde vuurwerkshows en nieuwjaarsvieringen was de 2022-2023 jaarwisseling...

veel leuker	leuker	even leuk	minder leuk	veel minder leuk	weet ik niet, geen antwoord
veel veiliger	veiliger	even veilig	minder veilig	veel minder veilig	weet ik niet, geen antwoord

21. Heb je nog andere ideeën waarop de gemeente een jaarwisseling zonder eigen vuurwerk leuker kan maken?

<open vraag>

- nee, geen ideeën
- weet ik niet, geen antwoord

alleen voor veldwerk via sociale media: Tot slot willen we je nog een aantal achtergrondvragen stellen.

22. Wat is je leeftijd?

[ ] [ ]

- geen antwoord

23. Tot welk geslacht reken je jezelf?

- man
- vrouw
- _____
- geen antwoord

24. Woon je in Amsterdam?

- ja
- nee **naar einde vragenlijst**

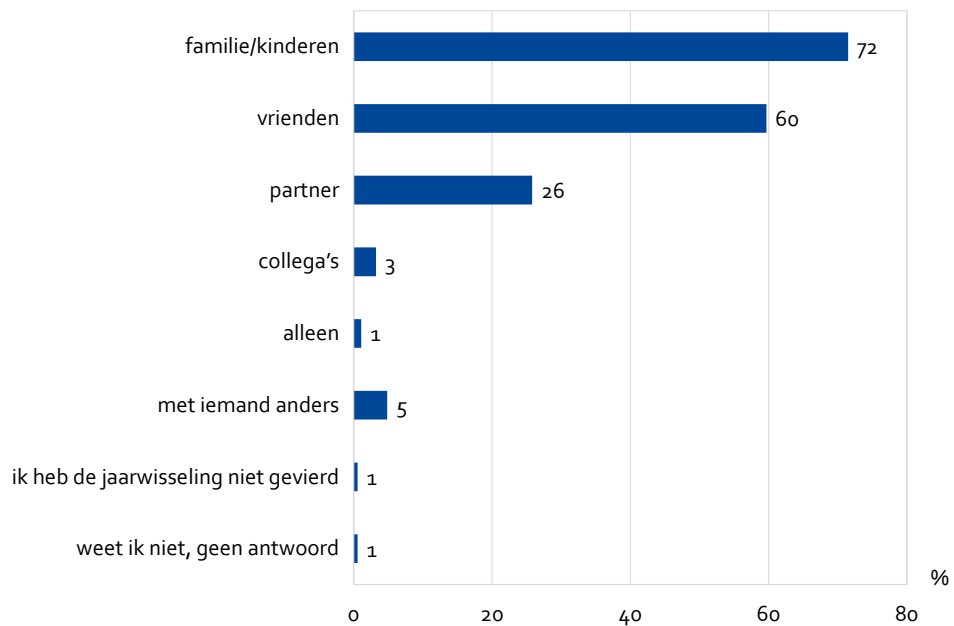
- geen antwoord **naar einde vragenlijst**

25. In welk stadsdeel (of -gebied) van Amsterdam woon je?

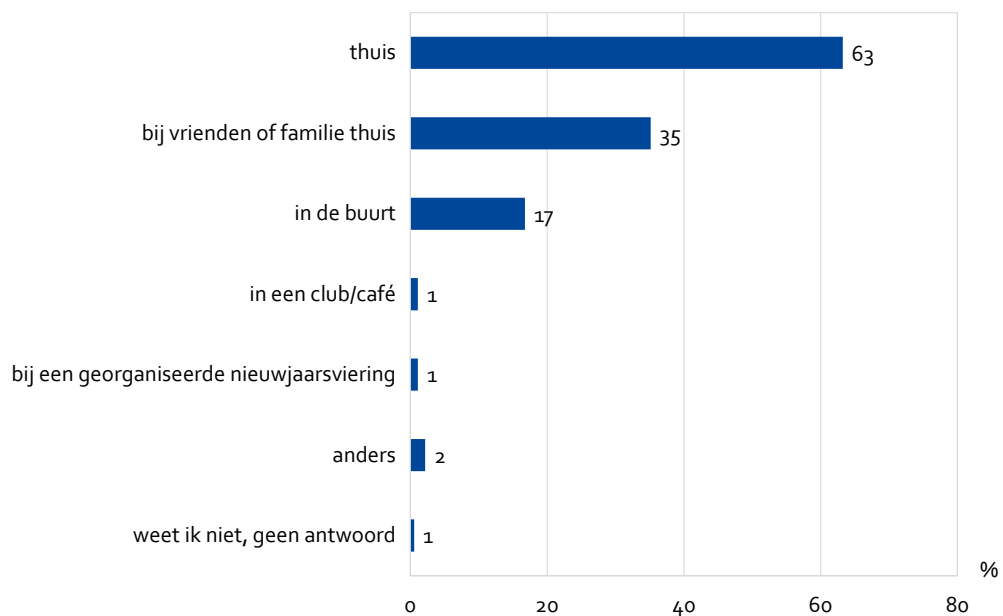
- Centrum
- Noord
- Zuidoost
- West
- Nieuw-West
- Zuid
- Oost
- Weesp
- geen antwoord

Bijlage 2 Resultaten respondentgroep van buiten Amsterdam

Met wie heb je de jaarwisseling gevierd? Januari 2023 (n = 186, procenten)

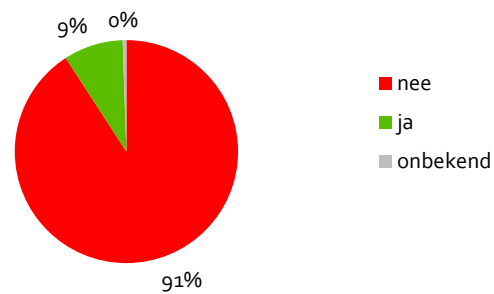
Waar heb je de jaarwisseling gevierd? Januari 2023 (n = 184, procenten)

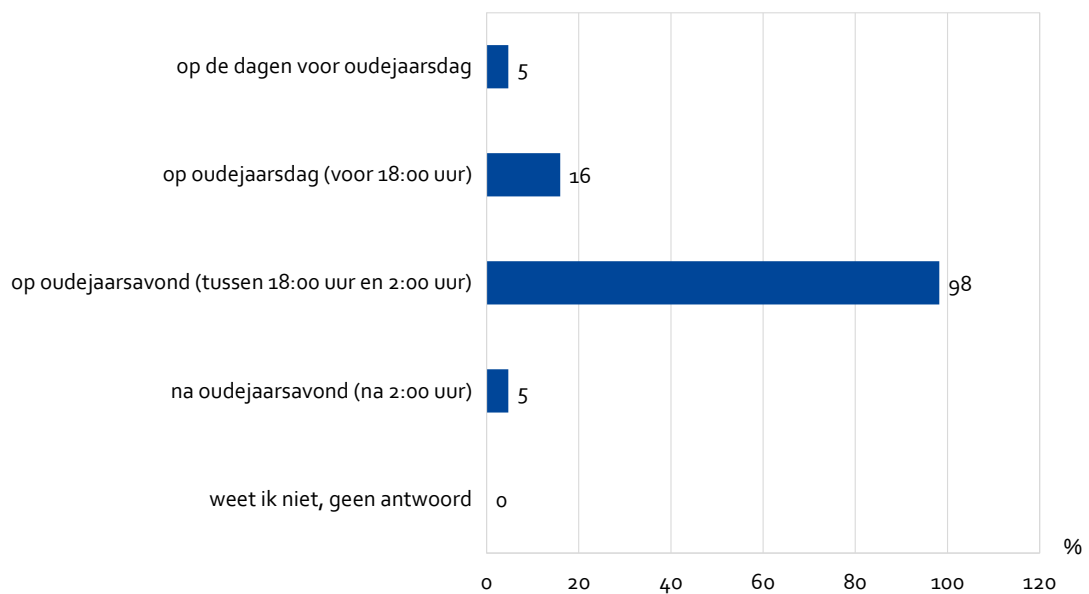
Heb je voor de afgelopen jaarwisseling vuurwerk gekocht? Januari 2023 (n = 186, procenten)

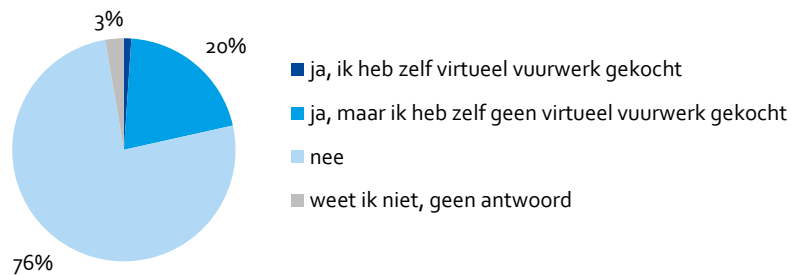
Aandeel dat zich aan het Amsterdamse afsteekverbod voor consumentenvuurwerk heeft gehouden. Januari 2023 (n = 186, procenten)

Wanneer heb je vuurwerk afgestoken? Januari 2023 (n = 184, procenten)

Wist jij van het initiatief "Feelgood Firework"? Januari 2023 Januari 2023 (n = 186, procenten)

In welke mate hecht je aan de mogelijkheid om in Nederland vuurwerk af te kunnen steken rond de jaarwisseling? Januari 2023 (n = 186, procenten)

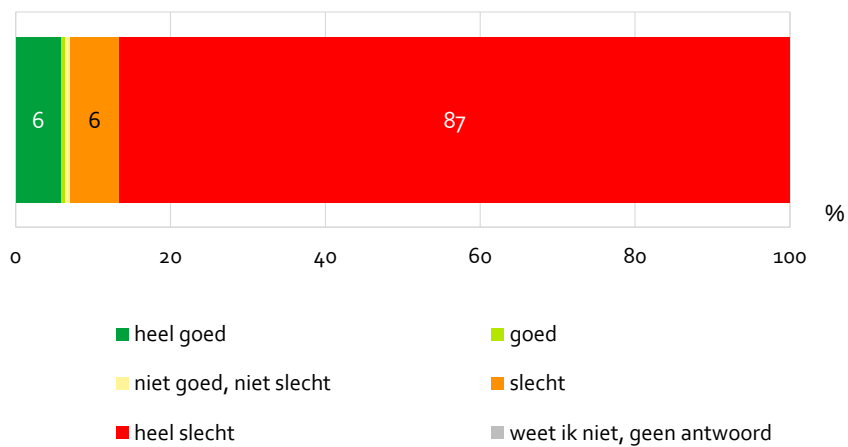

Was je voorafgaand aan de jaarwisseling op de hoogte van het afsteekverbod in Amsterdam? Januari 2023 (n = 186, procenten)

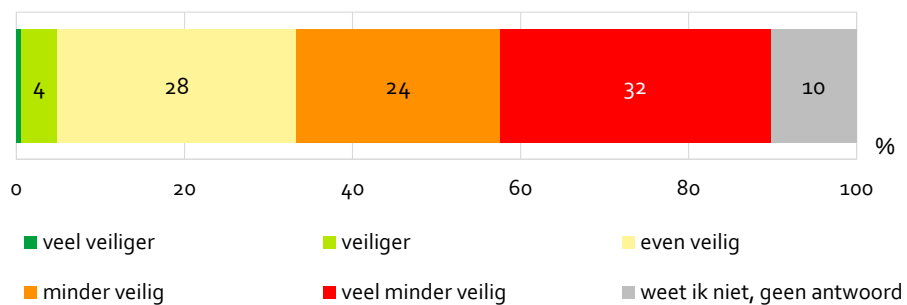
Wat vind je van het afsteekverbod in Amsterdam? Januari 2023 (n = 186, procenten)

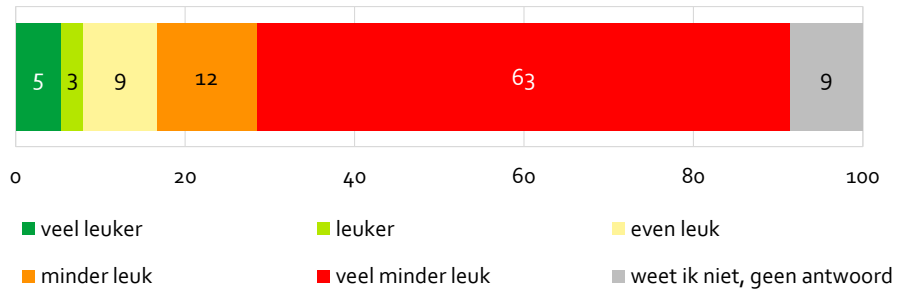
Denk je dat het aantal incidenten met vuurwerk rondom de jaarwisseling verminderd wordt met een afsteekverbod? Januari 2023 (n = 186, procenten)

Door het afsteekverbod was de 2022-2023 jaarwisseling... Januari 2023 (n = 186, procenten)

Door het afsteekverbod was de 2022-2023 jaarwisseling... Januari 2023 (n = 186, procenten)

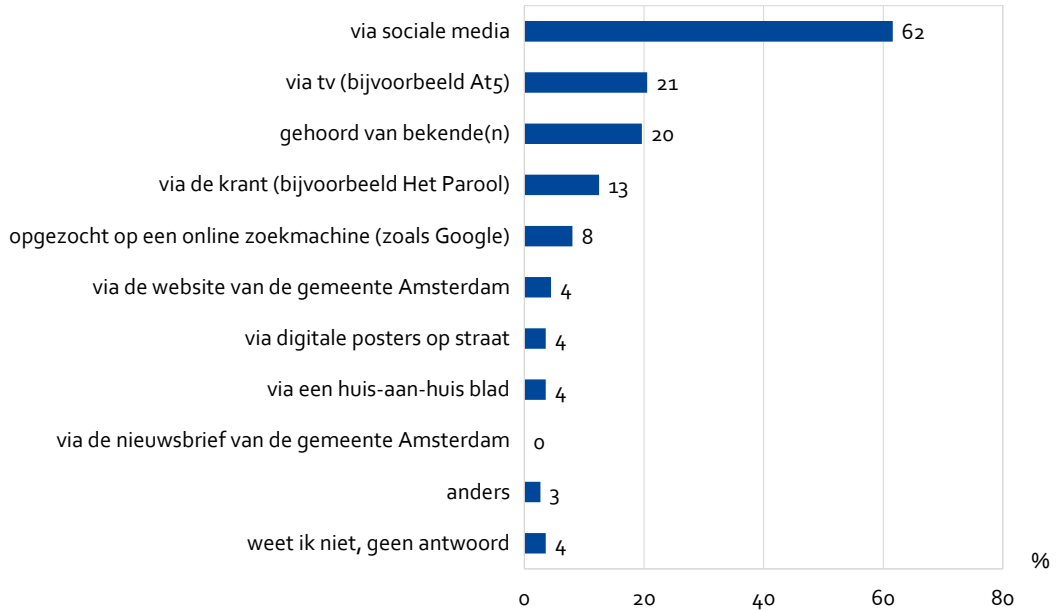
Je geeft aan dat je tijdens de afgelopen jaarwisseling geen (groot) vuurwerk hebt afgestoken. Wat is of zijn hiervan de reden(en)? Meerdere antwoorden mogelijk. Januari 2023 (n = 16, procenten)

Wist je voorafgaand aan de jaarwisseling dat de gemeente nieuwjaarsvieringen zou gaan organiseren? Januari 2023 (n = 186, procenten)

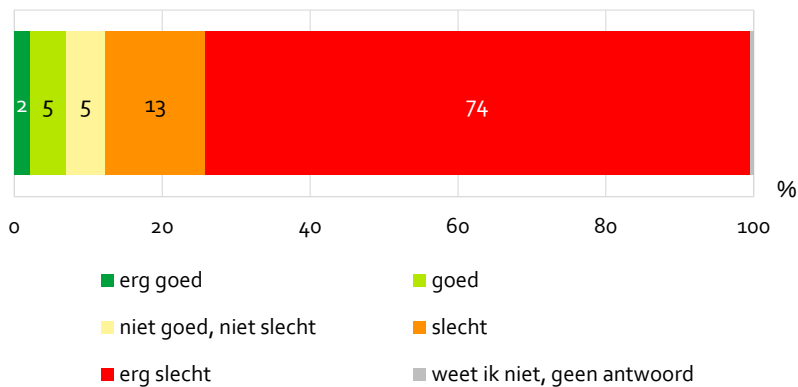
Hoe ben je te weten gekomen dat de gemeente nieuwjaarsvieringen zou gaan organiseren? Meerdere antwoorden mogelijk. Januari 2023 (n = 112, procenten)

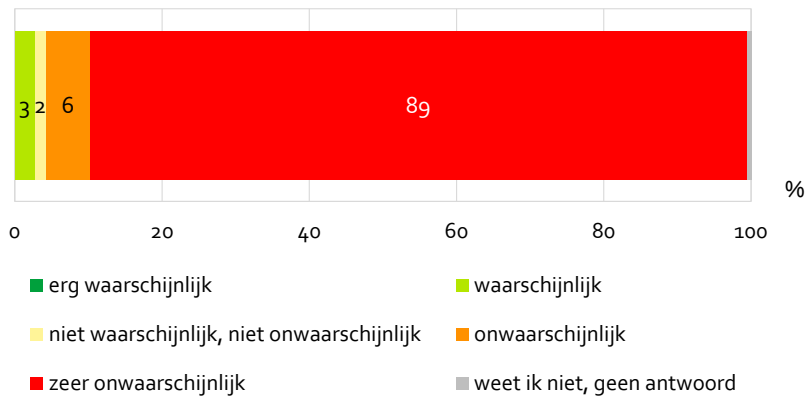
Ben je rond de jaarwisseling naar een georganiseerde nieuwjaarsviering geweest? Januari 2023 (n = 186, procenten)

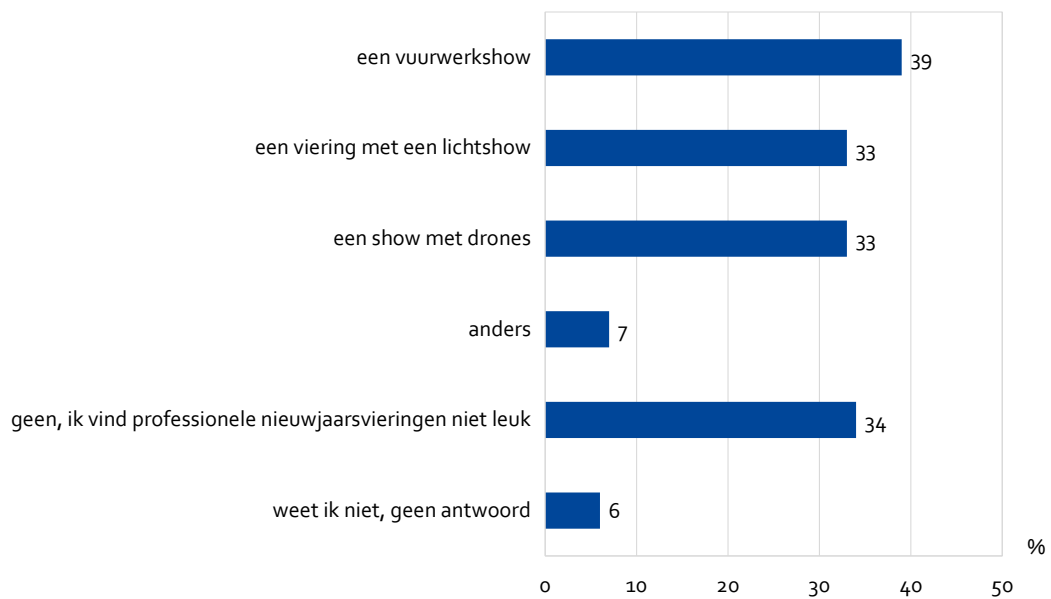
Wat vind je van georganiseerde vieringen als alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk? Januari 2023 (n = 186, procenten)

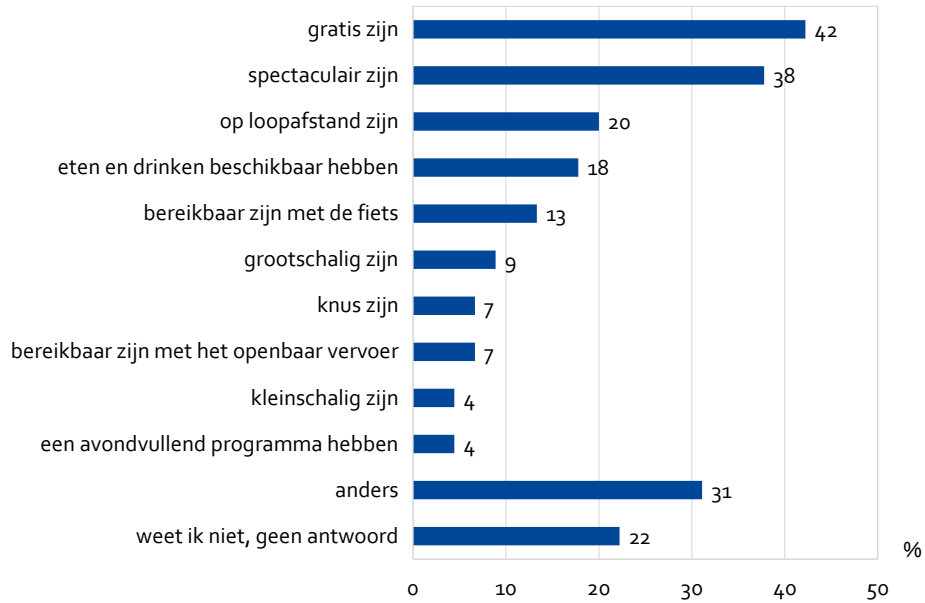
Hoe waarschijnlijk is het dat je volgend jaar een georganiseerde viering of vuurwerkshow zult bezoeken tijdens de jaarwisseling? Januari 2023 (n = 186, procenten)

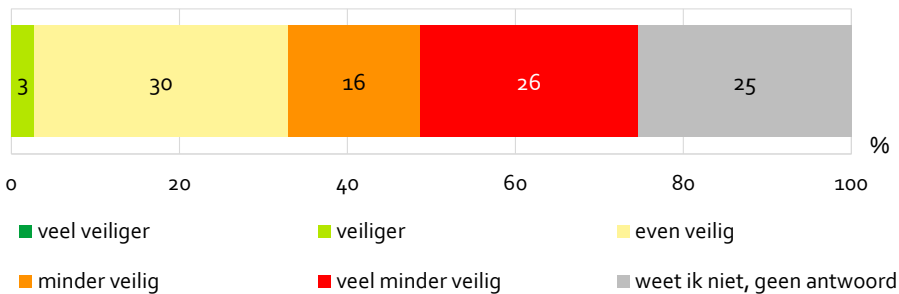
Welke vorm(en) van een professionele nieuwjaarsviering lijkt jou leuk om te bezoeken? Meerdere antwoorden mogelijk. Januari 2023 (n = 186, procenten)

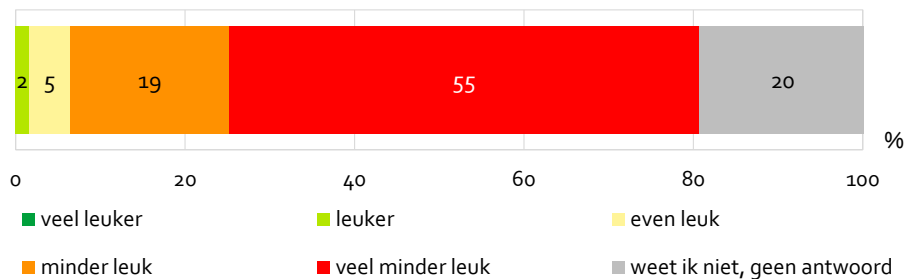
**Wat zijn voor jou voorwaarden om naar een centrale viering te gaan? De viering moet ...
Meerdere antwoorden mogelijk. Januari 2023 (n = 45, procenten)**

Door de georganiseerde vuurwerkshows en nieuwjaarsvieringen was de 2022-2023 jaarwisseling... Januari 2023 (n = 186, procenten)

Door de georganiseerde vuurwerkshows en nieuwjaarsvieringen was de 2022-2023 jaarwisseling... Januari 2023 (n = 186, procenten)

Gemeente Amsterdam

Onderzoek & Statistiek

Postbus 658
1000 AR Amsterdam

onderzoek.amsterdam.nl